

geleceğinden daha fazla kuşku duyamayız. Yani, Avrupa proletaryası, düşmanın ana güçlerini iktidarı ele geçirdikten sonra değil, bu zaferden önce kırmak zorunda kalacaktır. Her durumda, proletaryanın iktidarı almada başarı kazandığı ülkelerin sayısı arttıkça, burjuvazinin direnişi -askeri, siyasi ve ekonomik olarak- daha zayıf olacaktır. Bu, sanayinin askeri olarak ele geçirilme anının ve bunu izleyen ekonomik geri çekilme anının, her olasılıkta, dünyanın başka yerlerinde Rusya'da oynadığından çok daha az rol oynayacağı anlamına gelir.

b) İkinci unsura, ekonomik yaşamı düzenlemek için kapitalizm tarafından yaratılan yöntemlerden ve kurumlardan yararlanılmasına gelince; tüm işçi devletleri, kapitalizmden sosyalizme giden yolda, az ya da çok ölçüde, bu aşamadan geçmek zorundadırlar. Başka bir deyişle, her yeni işçi hükümeti, iç savaş sırasında kapitalist ekonomik kuruluşları -borsalar, bankalar, tröstler, karteller- kaçınılmaz olarak az ya da çok tahrip ettikten sonra, bunlara siyasi ve ekonomik olarak tabi kalarak bu kurumları yeniden canlandırmak durumunda olacaktır. Bu ekonomik kuruluşları, proletarya diktatörlüğünün mekanizmasının bütününe bağladıktan sonra, işçi hükümeti bunların yardımıyla sosyalist esaslar üzerinde ekonomik yaşamın yeniden inşasını aşama aşama uygulamak için, yaratıcı bir çalışma yürüterek bunlara hükmetmek zorunda kalacaktır. Proletaryanın zaten iktidarda olduğu ülkelerin sayıları ne kadar fazlaysa ve herhangi bir ülkede iktidarı ele geçiren proletarya ne kadar güçlüyse, sermaye veya hatta tek tek kapitalistler için ülkeyi terk etmek o kadar zorlaşacak, yönetici-teknik entelektüellerin sabotajlara verdiği destek o kadar az ve zayıf olacak; sonuç olarak, maddi ve örgütsel kapitalist aygıtların yok edilmesi o kadar basit, bunları yeniden canlandırma işi o kadar kolay olacaktır.

24) İşçi devletinin, -sosyalizmin bir yandan inşa halindeyken, bir yandan hala kapitalist kabuk içerisinde yaşadığı ve geliştiği- bu aşamayı geçiş hızı, askeri ve politik durumundan başka, işçilerin devleti iktidara geldiğinde varolan örgütsel ve kültürel düzey ile üretici güçlerin durumuna bağlıdır. Şu kesinlikle açıktır ki, bunların düzeyi ne kadar yüksekse, işçi devleti sosyalist ekonomiye ve buradan da tam komünizme geçişi o kadar hızlı bir biçimde tamamlayacaktır.

Komintern Taktikleri Üzerine Tezler

5 Aralık 1922

1. Üçüncü Kongre Kararlarının Onaylanması

Dördüncü Dünya Kongresi her şeyden önce, Üçüncü Dünya Kongresi'nin; 1) dünya ekonomik krizi ve Komünist Enternasyonal'in görevleri ile 2) Komünist Enternasyonal'in taktikleri üzerine olan kararlarının, Üçüncü Kongre ile Dördüncü Kongre arasında geçen dönemde, olayların seyri ve işçi hareketinin gelişimi tarafından tamamiyle doğrulandığını onaylar.

2. Kapitalist Gerileme Dönemi

Üçüncü Kongre, dünya ekonomik durumu üzerine yaptığı değerlendirmeler temelinde, kapitalizmin üretici güçleri geliştirme misyonunu tamamlamış olduğunu ve yalnızca modern tarihsel gelişmenin değil, ama insani varoluşun en basit koşullarının gerekleriyle de uzlaşmaz bir çelişki aşamasına ulaştığını tam bir kesinlikle ilan edebilmişti. Bu temel çelişki, son emperyalist savaşa da yansdı ve savaşın üretim ile bölüşüm koşullarına verdiği büyük zararlar daha da keskinleşti. Köhnemiş kapitalizmin dizginlenemeyen gücünün neden olduğu yıkım, proletaryanın kapitalist köleliğin prangalarına rağmen yaratmış olduğu ekonomik kazanımların felce uğratıldığı ve yok edildiği bir dereceye ulaşmıştır.

Kapitalist ekonomik gerilemenin ayrıntılı tablosu, kaçınılmaz konjktürel dalgalanmalarla gizlenemez; bu dalgalar, kapitalist sistemin yükselme dönemlerinin olduğu kadar iniş dönemlerinin de tipik özelliğidir. Burjuva ve sosyal demokrat iktisatçıların 1921'in ikinci yarısında

(Birleşik Devletler'de, çok daha önemsiz ölçüde Japonya ve İngiltere'de, aynı zamanda kısmen Fransa ve öteki ülkelerde) başlayan gelişmeyi, kapitalist dengenin onarılıp yeniden kurulduğunun bir işareti olarak yorumlama çabaları, kısmen gerçekleri çarpıtma isteğinden, kısmen de sermayenin bu uşaklarının kavrayışsızlığından ileri gelmektedir. Sanyinin bugünkü yeniden canlanışından önce gerçekleşen Üçüncü Kongre, bunun er ya da geç olacağını öngörmüş, hatta daha o zaman bunu, kapitalist ekonominin sürekli gerileme biçimindeki temel eğiliminden yalnızca küçük bir sapma olarak karakterize etmişti. Şu şimdiden kesin olarak öngörülebilir: Eğer, herhangi bir biçimde, bugünkü endüstriyel canlanma, kapitalist dengeyi onarıp yeniden kurmakta ya da savaşın büyük zararını gidermekte yetersiz kalırsa, bu durumda, temeldeki kapitalist gerileme eğilimine tekabül etmesi gereken bir sonraki döngüsel kriz, kapitalist gerilemenin etkilerini güçlendirecek ve mevcut durumun devrimci potansiyelini o ölçüde daha fazla artıracaktır.

Kapitalizm, ömrünün sonuna kadar döngüsel dalgalanmaların insafına kalacaktır. İnsanlığı, modern kapitalist sistemin varlığının sebep olduğu bu bitmeyen felaketten, ancak, proletaryanın iktidarı ele geçirmesi ve bir dünya sosyalist devrimi kurtarabilir.

Kapitalizmin bugün içinden geçmekte olduğu süreç, can çekişme sürecinden başka bir şey değildir. Kapitalizmin yıkılması kaçınılmazdır.

3. Uluslararası Siyasal Durum

Kapitalizmin sürekli gerilemesi uluslararası siyasal duruma da yansımaktadır.

Savaş tazminatları sorunu çözümlenmemiştir. Antant ülkeleri konferans üstüne konferans düzenlerken, Almanya'nın ekonomik çöküşü, kapitalizmin varoluşunu tüm Orta Avrupa boyunca tehdit ederek devam etmektedir.

Almanya'nın ekonomik durumundaki feci bozulma, ya Antant'ı Fransa'daki siyasal ve ekonomik krizi hızlandıracak biçimde, tazminat ödemelerinden vazgeçmeye zorlayacaktır, ya da kıtada bir Fransız-Alman sanayi bloğunun oluşmasına yol açacaktır. Bu ikinci durum da İngiltere'nin ekonomik durumunu ve dünya pazarındaki konumunu bo-

zacak, İngiltere ile kıtayı siyasal olarak karşı karşıya getirecektir.

Yakın Doğu'da Antant politikaları tümüyle iflas etmiştir. Sevr antlaşması Türk süngüleriyle parça parça edilmiştir. Yunanistan ve Türkiye arasındaki savaş ve bununla ilgili gelişmeler, bugünkü siyasal dengenin ne denli istikrarsız olduğunu kesin bir biçimde açığa çıkarmıştır. Yeni bir emperyalist dünya savaşının hayaleti ortaya çıkıyor. İngiltere'yle rekabete girerek Yakın Doğu'da Antant'ın suç ortaklığının bozulmasını kolaylaştıran emperyalist Fransa, şimdi bir kez daha kapitalist çıkarları tarafından, Doğu halklarına karşı ortak bir kapitalist cepheye sürülüyor. Ancak bunu yaparak, kapitalist Fransa, Yakın Doğu halklarının şu gerçeği şimdi bir kez daha görmelerini sağlayacaktır: Bu halkların zulme karşı kendilerini savunabilmelerinin tek yolu, Sovyet Rusya'yla birleşmek ve tüm dünyanın devrimci proletaryasının desteğini kazanmaktır.

Uzak Doğu'ya ilişkin olarak, galip Antant güçleri Washington'da Versay antlaşmasını değiştirmeye çalıştılar. Bununla birlikte, gelecek birkaç yıl boyunca yalnızca tek bir türde silahın -yani savaş gemilerinin- üretiminin sınırlanmasında anlaşarak, biraz daha zaman kazanmayı başardılar. Sorunlarına hiçbir çözüm bulabilmiş değiller. Amerika ve Japonya arasındaki mücadele sürmekte ve Çin'deki iç savaşı ateşlemektedir. Pasifik kıyıları büyük çatışmaların beslendiği bir zemin olmaya hala devam ediyor.

Hindistan, Mısır, İrlanda ve Türkiye'deki ulusal kurtuluş hareketleri örneği, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin, emperyalist güce karşı yükselen devrimci dalganın yatağı olduğunu göstermektedir. Buralar, devrimci enerjinin bitmez tükenmez kaynaklarını temsil etmektedir ve verili durumda bu, nesnel olarak dünyadaki burjuva hakimiyetinin varlığına karşı işlemektedir.

Olaylar, Versay Antlaşması'nı rafa kaldırıyor. Yine de Versay'ın ölümü, ne kapitalist devletler arasında genel bir anlaşmaya yol açıyor, ne de emperyalizmden vazgeçmelerine neden oluyor; bunun yerine yeni çelişiklere, yeni emperyalist ittifaklara ve yeni bir silahlanma yarışına yol açıyor.

Bugünkü durumda, Avrupa'nın yeniden inşası olanaksızdır. Kapitalist Amerika, Avrupa kapitalist ekonomisinin yeniden inşası için fe-

dakarlıklar yapmaya hevesli değildir. Kapitalist Amerika, akbaba misali, mirasına konmak niyetiyle kapitalist Avrupa'nın çürümesini gözlemlemektedir. Avrupa işçi sınıfı, siyasal iktidarı ele geçirmese, dünyayı savaşın yıkıntılarından temizlemese ve bir federal Avrupa Sovyet cumhuriyetini kurmaya başlamazsa, Amerika, kapitalist Avrupa'yı köleleştirecektir.

Günümüzün **Avusturya**'sı kadar küçük bir ülkede bile son günlerdeki olaylar*, Avrupa'daki siyasal durumun belirtileri olarak önem taşırlar. Antant emperyalizminin dikte ettirmesiyle, Hristiyan Sosyalistler ve İkibuçukuncu Enternasyonal'in liderleri tarafından kol kola savunulan şu ünlü "demokrasi", Cenova'da tek bir kalem darbesiyle ortadan kaldırıldı ve bir Antant temsilcisinin açık diktatörlüğüyle yer değiştirdi. Pratikte burjuva parlamentosu bile ortadan kaldırıldı; onun yerini Antant bankerlerinin kendi icra memurları aldı.

Küçük Avusturya'daki bu olaylar, İtalya'da son günlerdeki faşist darbeyle** birlikte, bir bütün olarak durumun istikrarsızlığının altını çizdi ve "demokrasi"nin, gerçekte burjuvazinin bir diktatörlüğü anlamına gelen tam bir yanılsama olduğunu, hiçbir şeyin gösteremeyeceği kadar açıklıkla gözler önüne serdi.

Aynı zamanda, proletaryanın burjuvaziyi yenilgiye uğrattığı ve beş yıldır düşman saldırılarına karşı iktidarı elinde tuttuğu yegane ülke olan Sovyet Rusya'nın siyasal konumu, önemli ölçüde güçlenmiştir. Cenova ve Hague'da Antant kapitalistleri, Rusya Sovyet Cumhuriyeti'ni sanayinin ulusallaştırılmasını tamamıyla terk etmeye ve Sovyet Rusya'yı Antant ülkelerin gerçek bir sömürgesi durumuna getirecek derecede büyük bir borç yükü altına girmeye zorlamaya çalıştılar. Sovyet Rusya'nın proleter hükümeti bu küstahça isteklere karşı koyacak denli güçlü olduğunu kanıtladı. Kapitalist sistemin iktidarının çöküşünün kaosu ortasında, Sovyet Rusya, Berezina'dan Vladivostok'a, Murmansk'tan Ermenistan dağlarına kadar, sapaş sağlam ayaktadır; Avru-

* Avusturya, ilk olarak Amerikan açlık yardımı ile, daha sonra ise yeniden inşa ödemeleleriyle Milletler Cemiyeti'nin himayesinde tam bir çöküşten kurtarılmış, buna karşılık Milletler Cemiyeti'nin kanatları altında yaşamaya mahkum edilmiştir.

** 29 Ekim 1922'de, birlikleri Roma üzerine yürümeye hazır durumdayken, Mussolini'den hükümet kurması istenmişti.

pa'da, Yakın ve Uzak Doğu'da büyüyen bir güç haline gelmektedir. Kapitalist dünyanın Sovyet Rusya'yı mali bir ambargoyla boğarak yok etme çabasına karşı, ülke, kendi kaynaklarını kullanarak, ekonomik iyileşmeye doğru yol alacaktır. Aynı zamanda kapitalist ülkeler arasındaki rekabet, onları Rusya'daki Sovyet Cumhuriyeti'yle aynı aynı ilişkiye geçmeye zorlayacaktır. Dünyanın altıda biri, Sovyet egemenliği altındadır. Şu anda, Rusya'da Sovyet Cumhuriyeti'nin sadece var olması bile, burjuva toplumu için daimi bir zayıflık kaynağıdır ve dünya devriminin son derece önemli bir faktörüdür. Sovyet Rusya'nın ekonomisi yenilendikçe ve güçlendikçe, uluslararası politikadaki bu üstün devrimci faktörün etkisi daha da artacaktır.

4. Kapitalist Saldırı

Kapitalizmin savaş nedeniyle zayıflamış olduğu bir anda, Rusya dışında hiçbir yerde, proletarya, ona önemli bir darbe vurmadı. Bu yüzden burjuvazi, sosyal demokratların yardımıyla militan işçi hareketini yenilgiye uğratabildi, siyasal ve ekonomik iktidarını yeniden kurdu ve proletaryaya karşı yeni bir saldırıyı başlattı. Burjuvazinin, savaşın kargaşasından sonra, uluslararası meta üretimi ve dolaşımını yeniden ve sorunsuz bir biçimde sağlamak üzere tüm gayretleri, ancak işçi sınıfının zararı pahasına gerçekleştirmiştir.

İşçi sınıfının tüm kazanımlarına karşı sistematik bir biçimde örgütlenen kapitalist saldırı, bir kasırga gibi dünyayı boylu boyunca süpürüp altüst etmiştir. Yeniden örgütlenen sermaye, her yerde insafsızca işçilerin gerçek ücretlerini düşürmekte, işgününi uzatmakta, işçi sınıfının asgari düzeydeki en mütevazı haklarını kısıtlamakta, devalüasyon yapılan ülkelerde, paranın değerinin düşürülmesinin neden olduğu ekonomik felaketlerin faturasını yoksul ve muhtaç durumdaki işçilere ödetmeye çalışmaktadır.

Son zamanlarda devasa boyutlara varan kapitalist saldırı, her yerde işçi sınıfını kendisini savunmaya zorluyor. Sanayinin başlıca sektörlerindeki binlerce işçi bu kavga katılmaya başlıyor. Mücadele her an, ekonomik hayatta yaşamsal bir rol oynayan yeni işçi gruplarını içine çekiyor (demiryolu işçileri, madenciler, metal işçileri, kamu ve belediye çalışanları). Şimdiye kadar grevlerin çoğunluğu doğrudan sonuçla-

rına ulaştırılamamıştır, ancak mücadelenin kendisi, önceden geri durumda olan çok sayıda işçi arasında, kapitalistlere ve onları koruyan devlet iktidarına karşı yatıştırılmaz bir nefret uyandırmaktadır. Proletaryanın mecbur bırakıldığı kavga, sosyal reformistlerin ve sendika bürokratlarının patronla uzlaşma politikasını sürdürmesini olanaksız kılmaktadır. Bu kavga, proletaryanın en geri katmanlarına bile ekonomi ve politika arasındaki ayrılmaz bağı bütün canlılığıyla göstermektedir. Bugün her büyük grev, büyük bir siyasal olay olmaktadır. Böyle grevler, zorlu savunma mücadelelerinde işçi kitlelerine yardımcı olmaktan uzak duran İkinci Enternasyonal partilerinin ve Amsterdam Enternasyonal liderlerinin, işçileri açık bir biçimde kaderlerine terk ettiğini ve patronlarla burjuva hükümetlere sattığını göstermektedir.

Komünist partilerin amaçlarından biri, bu benzeri görülmemiş, bitmeyen ihaneti teşhir etmek ve işçi kitlelerinin günlük mücadelelerinden örnekleri kullanarak açığa çıkarmaktır. Gerçekleşen sayısız ekonomik grevleri, siyasal grevlere ve eylemlere dönüştürmenin mümkün olduğu her yerde geliştirmek ve derinleştirmek, komünist partilerin görevidir. Açık ki, komünist partiler aynı zamanda, savunma mücadelelerinin seyri sırasında uygun koşullar doğduğunda, mücadeleyi savunmadan saldırıya dönüştürmek üzere proleter kitlelerin devrimci bilinçlerini ve militanlığını güçlendirmeyi amaçlamalıdır.

Mücadele yaygınlaştıkça, proletaryayla burjuvazi arasındaki çelişkilerin gittikçe yoğunlaşması kaçınılmazdır. Durum hala nesnel olarak devrimcidir; en küçük bir grev bile büyük devrimci savaşların başlangıç noktası haline gelebilir.

5. Uluslararası Faşizm

Burjuvazinin proletaryaya karşı siyasal saldırısı, sermayenin ekonomik alandaki saldırısına sıkı sıkıya bağlıdır, bunun en şiddetli ifadesi uluslararası faşizmdir. Artmakta olan yoksulluk kitleleri devrimci-leştirdikçe, kamu görevlileri de dahil olmak üzere, orta sınıfları etkiledikçe, burjuvazinin, kendi bürokrasisinin kesin olarak itaatkar ve yeterli bir aygıt olacağına dair güveni sarsılmakta, elindeki yasal yöntemler burjuvaziyi artık tatmin etmemektedir. Bunun yerine her yerde, özellikle proletaryanın tüm devrimci çabalarına karşı yöneltilmiş olan

ve işçi sınıfının konumunu geliştirmek için giriştiği her teşebbüsü zorla bastırmak için giderek daha fazla kullanılan, özel Beyaz Muhafızların yaratılmasına başvurmaktadır.

Şu anda tüm ülkeyi pençesine almış olan “klasik” İtalyan faşizminin en karakteristik özelliği, faşistlerin yalnızca, tepeden tırnağa silahlı, tam anlamıyla karşı-devrimci savaş örgütleri oluşturmakla kalmayıp, aynı zamanda sözde demokrasinin yarattığı hüsrandan kendi karşı devrimci amaçları için ustaca yararlanarak, toplumsal demagoji ile kitleler arasında, köylüler, küçük burjuvazi ve hatta proletaryanın bazı kesimleri arasında bir taban oluşturmaya çalışmalarıdır. Bugün birçok ülke bir faşist tehdit altındadır: Çekoslovakya, Macaristan, hemen hemen tüm Balkan ülkeleri, Polonya, Almanya (Bavyera), Avusturya, Amerika ve hatta Norveç gibi ülkeler. Şu ya da bu biçim altında gerçekleşecek faşizm olasılığı, Fransa ve İngiltere gibi ülkelerde bile göz ardı edilemez.

Komünist partilerin en önemli görevlerinden biri, uluslararası faşizme karşı direnişi örgütlemektir. Komünist partiler, faşist çetelere karşı mücadelede işçi sınıfının önünde olmalı, bu sorun karşısında birleşik cephelerin örgütlenmesinde son derece aktif olmalı ve illegal örgütlenme yöntemlerinden yararlanmalıdırlar.

Bununla birlikte, faşist örgütlenmenin pervasızca palazlandırılması burjuvazinin elindeki son kozdur. Beyaz Muhafızların açıktan açığa hakimiyeti, aynı zamanda doğrudan doğruya burjuva demokrasisinin temellerine karşı işler. Bu gerçek, çalışan halkın en geniş yığınlarını, burjuva egemenliğinin, ancak proletarya üzerinde açık bir diktatörlük biçiminde mümkün olduğuna ikna edecektir.

6. Yeni Pasifist Hayaller Olasılığı

Bugünkü uluslararası politik durumun temel özellikleri, faşizm, olağanüstü hal ve işçi sınıfına karşı kaba beyaz terör dalgasıdır. Yine de bu, yakın gelecekte, çok önemli kimi ülkelerde açık burjuva gericiğinin bir “demokratik pasifizm” çağına yol açması olasılığını gündemden düşürmez. İşçi Partisi’nin son seçimlerde kazançlı çıktığı İngiltere’de ve (“Sol Blok” olarak adlandırılanların hükümete geçtiği bir dönemin kaçınılmaz olduğu) Fransa’da, bu tür bir “demokratik pasi-

fist" geçiş dönemi oldukça muhtemeldir ve bu, sırası geldiğinde burjuva ve sosyal demokratik Almanya'da pasifist ümitlerin yeniden canlanmasına sebep olabilir. Açık burjuva gericiğinin bugünkü hakimiyetiyle, devrimci proletaryanın burjuvazi üzerindeki tam zaferi arasındaki dönemde, çeşitli aşamalar ve kısa ömürlü olayların yaşanması mümkündür. Komünist Enternasyonal ve onun seksiyonları, tüm bu olasılıklara karşı uyanık olmalı, her durumda devrimci konumlarını nasıl savunacaklarını bilmelidir.

7. İşçi Hareketi İçerisinde Durum

Kapitalist saldırılar işçi sınıfını savunmaya geçmeye zorlarken, aynı anda merkez partileri (Bağımsızlar) açık sosyal-hainlerle (sosyal demokratlar) yakınlaşıyor, hatta kaynaşıyorlar. Devrimci dalganın yükseldiği sıralarda merkeziler bile, kitlelerin basıncına boyun eğerek proletaryanın diktatörlüğünden yana olduklarını ilan etmiş ve Üçüncü Enternasyonal'e yaklaşımlardı. Ama devrim dalgası geçici olarak da olsa yatıştığında, bu merkeziler, gerçekte hiç terk etmemiş oldukları sosyal demokrat kampa geri koştular. Onlar kitlesel devrimci mücadele sırasında sallantılı bir konum aldılar, şimdi de savunma mücadelesini reddediyor ve her zaman bilinçli bir karşı-devrimci olmuş olan İkinci Enternasyonal kampına geri dönüyorlar. Merkezci partiler ve bütünüyle merkezci olan İkibuçukuncu Enternasyonal çözülme aşamasındadırlar. Merkezci kamptaki devrimci işçilerin en iyileri, zaman içinde taraf değiştirip Komünist Enternasyonal'e katılacaklardır. Bazı ülkelerde (İtalya), bu şimdiden gerçekleşmeye başladı. Bugün Noske, Mussolini ve ötekilerle ittifaka giren merkezci liderlerin büyük bir çoğunluğu ise, bunun tersine, kemikleşmiş birer karşı devrimciye dönüşeceklerdir.

Nesnel açıdan bakıldığında, İkinci ve İkibuçukuncu Enternasyonal partilerinin kaynaşması yalnızca devrimci işçi hareketine yarar sağlayabilir. Komünist kampın dışında ikinci bir devrimci parti fikri inandırıcılığını kaybetmektedir. Bundan böyle sadece iki grup işçi sınıfı çoğunluğunun önderliği için mücadele edecektir: İşçi sınıfı içerisinde burjuvazinin etkisini temsil eden İkinci Enternasyonal ile sosyalist devrimin ve proletarya diktatörlüğünün bayrağını yükselten Üçüncü Enternasyonal.

8. Sendikaların Bölünmesi ve Komünistlere Karşı Beyaz Terör Hazırlıkları

İkinci ve İkibuçukuncu Enternasyonal partilerinin kaynaşması kuşkusuz komünistlere karşı sistematik bir kampanya için "uygun bir atmosfer" hazırlamak gereksiniminden kaynaklandı. Bu kampanyanın bir yanı, bölünmeden yana olan Amsterdam Enternasyonal liderlerinin kasıtlı olarak yaptıkları ajitasyondur. Amsterdam liderleri patronlarla uzlaşma politikasını sürdürürken, kapitalist saldırıya karşı herhangi bir çatışmadan kaçınıyorlar. Onlar, komünistlerin uzlaşmanın önüne herhangi bir engel çıkarmamasını sağlamak için, sistemli bir biçimde sendikalardaki komünist etkiyi ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Bununla birlikte, birçok ülkede komünistler, sendikalarda çoğunluğu elde etmiş ya da etmek üzere olduklarından, Amsterdam liderleri, zorla ihraç etme ve sendika hareketini resmen bölme taktiklerini kullanmaya hazırlanmaktadırlar. Proletaryanın kapitalist saldırıya karşı direnme gücünün altını oymakta, hiçbir şey sendikalardaki bir bölünmeden daha etkili olamaz. Reformist sendika önderleri bunun bal gibi farkındadırlar. Ancak ayakları altındaki zeminin kaydığı ve kaçınılmaz iflaslarını önleyemeyeceklerini anladıklarından, proleter sınıf mücadelesinin en güçlü silahı olan sendikaları bölmenin ve böylelikle komünistlerin eline yalnızca eski sendika örgütlerinin kırıntılarını bırakmanın derdine düşmüşlerdir. İşçi sınıfı, Ağustos 1914'ten bu yana böyle adice bir ihanete tanık olmamıştır.*

9. Çoğunluğu Kazanma Görevi

Bu koşullarda Üçüncü Enternasyonal'in esas talimatı hala tümüyle geçerlidir: İşçi sınıfının çoğunluğu içinde komünist etkinin artırılması başarmak ve onun en önemli kesimlerine mücadelede önderlik etmek.

Burjuva toplumunun şu anki istikrarsız dengesi koşullarında, önemli bir grevin, bir sömürge ayaklanmasının, yeni bir savaşın veya hatta bir parlamenter bunalımın sonucunda şiddetli bir krizin birdenbi-

* Ağustos 1914'te, Alman Sosyal Demokrat Partisi savaş kredilerini onaylamış, ardından İkinci Enternasyonal partileri savaşta kendi burjuvazilerinin yanında "vatan savunması" korosuna katılarak birer birer sınıfa ihanet cephesine katılmışlardır.

re patlak verebileceğinin farkında olmak, bugün, Üçüncü Kongre sırasında olduğundan daha da önemlidir. Bu tam da “özel faktöre”, yani, işçi sınıfının ve onun öncüsünün bilinç düzeyine, militanlığına ve örgütlenmesine muazzam bir önem atfedilmesinin nedenidir.

Amerikan ve Avrupa işçi sınıfının çoğunluğunu kazanmak. İşte Komünist Enternasyonal’in dün de bugün de karşı karşıya olduğu temel görev budur.

Sömürge ve yarı sömürge ülkelerde Komünist Enternasyonal’in iki görevi şunlardır; 1) bir bütün olarak proletaryanın çıkarlarını temsil eden bir komünist partinin çekirdeğini kurmak; 2) emperyalizme karşı ulusal devrimci harekete tam destek vermek, onun öncülüğünü kazanmak ve bu ulusal hareket içerisinde toplumsal bir hareket başlatmak ve geliştirmek.

10. Birleşik Cephe Taktiği

Tüm bunların sonucu olarak, birleşik cephe taktiğine açıkça ihtiyaç vardır. Üçüncü Kongre’nin “kitlelere” sloganı şimdi her zamankinden daha çok geçerlidir. Bir dizi ülkede, bir proleter birleşik cephe kurma mücadelesi ancak şimdi başlıyor. Ancak şimdi, bu taktiğe ilişkin tüm zorlukların üstesinden gelmeye başladık. Bunun en iyi örneği, olayların gelişiminin daha bir süre önce bu taktiğe ilkesel olarak karşı çıkarları bile ikna ettiği Fransa’dır. Komünist Enternasyonal, tüm komünist partilerin ve grupların birleşik cephe taktiğine sıkı sıkıya sarılmasını istemektedir, çünkü içinde bulunduğumuz dönemde işçilerin çoğunluğunu kazanma yolunu komünistlere sadece bu taktik göstermektedir.

Günümüzde komünistler, sermayeye karşı işçi sınıfının tüm güçlerini birleştirmekle ilgilenirken, reformistler bir bölünmeye gereksinim duyuyorlar.

Birleşik cephe taktiğini kullanmak, komünist öncünün, geniş kitlelerin en yaşamsal çıkarları için verdikleri gündelik mücadelelerin en ön safında yer alması demektir. Komünistler, bu mücadele uğruna, sosyal demokratların ve Amsterdam Enternasyonal’inin hain liderleriyle bile görüşmeye hazır dırlar. İkinci Enternasyonal’in, birleşik cepheyi, tüm “işçi partileri”nin örgütsel bir “kaynaşması” olarak göstermek yönündeki her türlü çabası, mutlak bir biçimde reddedilmelidir.

Onun, birleşik cephe örtüsü altında daha soldaki işçi örgütlerini yutma girişimi (Almanya’daki sosyal demokratlar ve Bağımsızlar’ın “kaynaşması”, 1922), aslında, pratikte sosyal demokrat liderlere, işçi sınıfının daha geniş kesimlerini burjuvaziye teslim etme imkanı vermekten başka bir anlam taşımamaktadır.

Bağımsız komünist partilerin varlığı ile bu partilerin burjuvazi ve karşı-devrimci sosyal demokrasi karşısında sahip olduğu tam bir eylem özgürlüğü, komünistlerin hiçbir koşulda vazgeçemeyeceği, proletaryanın en önemli tarihsel kazanımıdır. Yalnızca komünist partiler, proletaryanın tümünün genel çıkarlarını temsil edebilirler.

Aynı biçimde, birleşik cephe taktiğinin, şu ya da bu parlamenter amacın peşindeki liderlerin oluşturduğu “seçim ittifakları”yla hiçbir ilgisi yoktur.

Birleşik cephe taktiği, sadece komünistlerin öteki partiler ve gruplardaki tüm işçilerle, burjuvaziye karşı işçi sınıfının acil ve temel çıkarlarını savunmak için bir araya gelmek yönünde önerdikleri bir inisiyatifdir. Her eylem, en sıradan günlük talep için yapılanlar bile, devrimci bilince ve devrimci eğitime yol açabilir; işçileri, devrimin kaçınılmazlığına ve komünizmin tarihsel önemine ikna edecek olan şey, mücadele deneyimidir.

Birleşik cephe taktiği uygulanırken yalnızca ajitasyonla ilgili sonuçlar değil, aynı zamanda **örgütsel sonuçlar** elde etmek özellikle önemlidir. İşçi kitlelerinin arasında örgütsel dayanaklar (fabrika komiteleri, tüm farklı partilerden ve bağlantısız işçilerin oluşturdukları denetim komisyonları, eylem komiteleri vb.) oluşturmak için her fırsattan yararlanılmalıdır.

Birleşik cephe taktiğinin esas amacı, işçi kitlelerini ajitasyon ve örgütlenme yoluyla birleştirmektir. Birleşik cephenin gerçek başarısı, “aşağıdan”, tabandaki işçi kitlelerinin saflarından gelen bir harekete dayanmasına bağlıdır. Yine de, kitleleri yapılan görüşmelerin seyrinden her zaman haberdar etmek koşuluyla, komünistlerin düşman işçi partilerinin liderleriyle görüşmeyi geri çevirmemesi gereken durumlar vardır. Bu liderlerle yapılan görüşmelerde, komünist partinin bağımsızlığı ve ajitasyonu kısıtlanmamalıdır.

Açıktır ki, birleşik cephe taktiği, somut koşullara bağlı olarak, fark-

lı ülkelerde farklı biçimde uygulanmak zorundadır. Ayrıca en önemli ülkelerde, nesnel koşulların sosyalist devrim için olgunlaştığı ve sosyal demokrat partilerin, karşı devrimci liderleriyle birlikte işçi sınıfını bölmeye çalıştığı yerlerde, birleşik cephe taktiği tüm dönem boyunca tayan edici bir öneme sahip olacaktır.

11. İşçi Hükümeti

İşçi hükümeti (ya da işçi ve köylü hükümeti) sloganı, pratik olarak her yerde genel bir ajitasyon sloganı olarak kullanılabilir. Ancak, **gün-cel politik bir slogan olarak** işçi hükümeti, burjuva toplumun konumunun özellikle istikrarsız olduğu ve işçi partileriyle burjuvazi arasındaki güçler dengesinin hükümet sorununu acil çözüm gerektiren pratik bir sorun olarak gündeme getirdiği ülkelerde en büyük öneme sahiptir. Bu ülkelerde işçi hükümeti sloganı, tamamıyla birleşik cephe taktiğinden kaçınılmaz olarak çıkar.

İkinci Enternasyonal partileri, burjuvalar ile sosyal demokratlar arasında bir koalisyonu savunarak ve bunu kurarak, bu ülkelerde durumu kurtarmaya çalışıyorlar. İkinci Enternasyonal'ın bazı partilerinin, (örneğin Almanya) açıktan açığa içinde yer almayı reddederken, gizlice bu tür bir koalisyon hükümetinde yer almak için son günlerdeki girişimleri, işçi kitlelerinin daha kurnazca aldatılmasından, öfkeli kitleleri yatıştırma manevrasından başka bir şey değildir. Komünistler, bu açık ya da örtülü burjuva sosyal-demokrat koalisyonu, burjuva iktidara karşı ve onun nihai yıkımı için mücadele etmek amacıyla, ekonomik ve politik alanda tüm işçilerin birleşik cephesi ve tüm işçi partilerinin koalisyonu ile karşılık verirler. Burjuvaziye karşı tüm işçilerin birleşik mücadelesinin sonucunda, tüm devlet aygıtının yönetimi işçi hükümetinin eline geçmelidir; böylece işçi sınıfının iktidardaki konumu güçlendirilmelidir.

İşçi hükümetinin en temel görevleri, proletaryayı silahlandırmak, burjuva karşı-devrimci örgütleri silahsızlandırmak, üretimin kontrolünü sağlamak, verginin asıl yükünü mülk sahibi sınıfların üzerine kaydırmak ve karşı-devrimci burjuvazinin direncini kırmak olmalıdır.

Böyle bir işçi hükümeti, ancak kitlelerin mücadelesinden doğmuşsa ve en alt tabakadaki işçilerin ezilen kesimlerinin oluşturduğu müca-

deleci işçi örgütleri tarafından desteklenirse mümkündür. Bununla birlikte, parlamenter güçlerin yan yana gelmesiyle gerçekleşen bir işçi hükümeti bile, yani, tamamen parlamenter kökenli bir hükümet bile, devrimci işçi hareketi dalgasının yükselmesine neden olabilir. Açık ki, hakiki bir işçi hükümetinin oluşturulması ve devrimci politika güden böyle bir hükümetin sürekli varlığı, burjuvaziyle amansız bir mücadeleye, hatta iç savaşa yol açmak zorundadır. Proletaryanın böyle bir işçi hükümeti oluşturmak için girişimi, daha ilk günlerinden itibaren burjuvazinin son derece güçlü bir direnişiyle karşılaşacaktır. Bu yüzden işçi hükümeti sloganı, proleterleri bir araya getirme ve devrimci mücadelenin önünü açma potansiyeline sahiptir.

Bazı koşullarda komünistler, komünist olmayan işçi partileriyle ve işçi örgütleriyle birlikte bir işçi hükümeti oluşturmaya hazır olduklarını açıklamalıdır. Fakat bunu ancak, söz konusu işçi hükümetinin burjuvaziye karşı yukarıda belirtilen anlamda gerçek bir mücadele yürüteceğine dair güvenceleri varsa yapmalıdırlar. Komünistlerin böyle bir hükümete katılmasının açık koşulları şunlardır:

1. Bir işçi hükümetine katılma, ancak Komintern'in onayıyla gerçekleşebilir.
2. Böyle bir hükümete katılan komünistler, partilerinin en sıkı denetimleri altında bulunurlar;
3. Böyle bir işçi hükümetine katılan komünistler, kitlelerin devrimci örgütleriyle son derece yakın temasta olmalıdırlar;
4. Komünist parti, kendi kimliğini ve ajitasyonunun tam bağımsızlığını koruma hakkına kayıtsız şartsız sahip olmalıdır.

Tüm büyük avantajlarına karşılık, birleşik cephe taktiğinin tümünün olduğu gibi, işçi hükümeti sloganının da tehlikeleri vardır. Bu tehlikeleri bertaraf etmek ve "demokratik koalisyonun" kaçınılmazlığı hayaline şimdiden karşı durmak için, komünist partiler şu noktada uyanık olmalıdır: Her burjuva hükümeti aynı zamanda bir kapitalist hükümettir; ama her işçi hükümeti gerçek bir proleter hükümet, yani proletaryanın devrimci bir iktidar aygıtı değildir.

Komünist Enternasyonal aşağıdaki olasılıkları göz önünde tutmalıdır:

1. Geçmişte Avustralya'da var olduğu gibi, yakın gelecekte İngil-

tere'de de kurulması muhtemel olan **liberal** bir işçi hükümeti.

2. Bir **sosyal demokrat** "işçi hükümeti" (Almanya).

3. İşçilerin ve yoksul köylülerin hükümeti. Böyle bir olasılık Balkanlar, Çekoslovakya, Polonya vb. ülkelerde söz konusudur.

4. Komünistlerin içinde yer aldığı işçi hükümeti.

5. Saf biçimiyle yalnızca bir komünist parti tarafından yaratılabilir olan, gerçek bir proleter işçi hükümeti.

Yukarıdaki ilk iki tip, devrimci işçi hükümeti değildir, gerçekte burjuvazi ve devrim karşıtı işçi önderleri arasındaki koalisyon hükümetleridir. Böylesi "işçi hükümetlerine", kritik zamanlarda güçsüz düşmüş burjuvazi tarafından, proletaryayı devletin gerçek sınıf karakteri hakkında aldatmanın bir aracı olarak kullanmak için veya satılmış işçi liderlerinin de yardımıyla proletaryanın devrimci saldırısının önünü kesmek ve zaman kazanmak için, izin verilir. Komünistler böyle hükümetlere katılmazlar. Aksine, onlar bu sahte işçi hükümetlerinin gerçek karakterlerini kitleler önünde amansızca teşhir etmelidirler. Fakat devrim için proletaryanın çoğunluğunu kazanmanın en önemli görev olduğu, içinde bulunduğumuz kapitalizmin gerileme döneminde, böylesi hükümetler dahi, burjuva iktidarının parçalanma sürecini hızlandırmaya nesnel olarak yardımcı olabilirler.

Bununla birlikte komünistler, henüz proletarya diktatörlüğünün gereğini kavrayamamış olan işçilerle, sosyal-demokrat, Hristiyan parti üyesi, partisiz sendikalistler vs. ile birlikte hareket etmeye hazırdırlar. Aynı biçimde, komünistler belirli koşullarda ve belirli güvencelerle, komünist olmayan bir işçi hükümetini desteklemeye de hazırdırlar. Bununla birlikte, komünistler her koşul altında, yalnızca proletarya diktatörlüğünün işçi sınıfına gerçek kurtuluşu sağlayacağını işçilere açık bir biçimde ilan ederler.

Komünistlerin katılabileceği iki tip hükümet (listede 3. ve 4.), proletarya diktatörlüğü anlamına gelmez, hatta diktatörlüğe tarihsel olarak kaçınılmaz bir geçiş aşaması bile değildirler. Fakat oluşturuldukları yerlerde, diktatörlük uğruna savaşım için bir kalkış noktası olabilirler. Proletaryanın tam diktatörlüğü, yalnızca komünistlerden oluşan gerçek bir işçi hükümeti (listedeki 5.) olabilir.

12. Fabrika Konseyleri Hareketi

Hiçbir komünist partisi fabrikalarda, atölyelerde, madenlerde, demiryollarında vs. güçlü komünist hücrelere sahip olmadıkça, kendisini ciddi ve iyi örgütlenmiş kitlesel bir komünist partisi sayamaz. Mevcut koşullarda, işçi sınıfı ve onun örgütleri hareketin belkemiğini oluşturacak fabrika konseylerini kuramadıkça, bir işçi hareketi sistemli olarak örgütlenmiş bir proleter kitle hareketi olarak kabul edilemez. Özellikle komünistler, tüm fabrikalarda sağlam dayanak noktalarına hakim olmadıkça ve işçiler işyerlerinde kendi mücadeleci proleter örgütlerini (fabrika konseyleri kurulları, işçi konseyleri) oluşturmadıkça, kapitalist saldırıya karşı ve üretimin denetlenmesi için mücadele etmek umutsuz bir çaba olacaktır.

Bu nedenle Kongre, her komünist partinin karşı karşıya olduğu önemli görevlerden birinin, partinin fabrikalardaki etkisini güçlendirmek ve fabrika komitesi hareketini desteklemek ya da böyle bir hareketin başlatılması için inisiyatif göstermek olduğunu düşünmektedir.

13. Dünya Partisi Olarak Komintern

Komünist Enternasyonal, örgütlenmesini geliştirmeyi bir komünist dünya partisi olarak sürdürüyorken, siyasal bakımdan da giderek artan şekilde fiilen böyle davranmak zorundadır; dikkatini özellikle bütün ülke gruplarında gerekli eylemlerin önderliğine yöneltmelidir.

14. Uluslararası Disiplin

Birleşik cephe taktiğinin uluslararası düzeyde ve tek tek her ülkede yerine getirilmesi için, gerek Komünist Enternasyonal gerekse onun her bir seksiyonu içerisinde, şimdi her zamankinden daha fazla, en sıkı uluslararası disipline gereksinim vardır.

Dördüncü Kongre, sadece sözde değil eylemde de uyumlu ve sistemli bir biçimde uygulandığında, amaçlara ulaşabilecek olan bu taktiğe, sıkı biçimde uymalarını bütün seksiyonlarından ve üyelerinden mutlak olarak talep etmektedir.

Yirmi bir koşulun kabulü, dünya kongreleri ve kongreler arasında Komünist Enternasyonal'in organı olan Yürütme Komitesi tarafından alınan tüm taktiksel kararların yerine getirilmesini de içerir. Kongre,

Yürütme Komitesi'ne, her partiden bu taktiksel kararları pratiğe taşımasını istemekte ve bunu gözlemekte son derece katı olması talimatını vermiştir. Yalnızca Komünist Enternasyonal'in açık bir biçimde tanımlanmış devrimci taktikleri, uluslararası proleter devrimin zafere mümkün olan en erken zamanda ulaşmasını güvence altına alacaktır.

Kongre birleşik cephe taktiğinin doğru ve ayrıntılı bir açıklaması olan Aralık tezlerinin (1921) metnini bu karara bir ek olarak ilâştirmeye karar vermiştir.

Birleşik Cephe Üzerine Ek:

İşçilerin Birleşik Cephesi Üzerine; İkinci, İkibuçukuncu ve Amsterdam Enternasyonalleri'ne Üye İşçiler ve Anarko-Sendikalist Örgütleri Destekleyen İşçilerle İlişkiler Üzerine Yönerge

(KEYK tarafından Aralık 1921'de benimsenmiştir.)

1. Uluslararası işçi hareketi şu anda, bir bütün olarak Komünist Enternasyonal'in ve ayrı ayrı seksiyonlarının önüne yeni ve önemli taktik sorunlar koyan özgül bir geçiş aşamasından geçmektedir.

Temel olarak, bu aşama aşağıdaki biçimde karakterize edilebilir: Dünya ekonomik krizi daha da derinleşmektedir; işsizlik artmaktadır; hemen her ülkede uluslararası sermaye işçilere karşı sistematik bir saldırıya geçmiştir, -bunun en büyük kanıtı kapitalistlerin ücretleri aşağıya çekmek ve işçilerin genel yaşam standartlarını düşürmek için açığa gösterdikleri soysuz ve bayağı çabalarıdır-, Versay barışının iflâsı, işçilerin büyük çoğunluğu tarafından giderek daha açık görünür bir hale gelmektedir. Uluslararası proletarya, burjuvazinin düzenini devirmedikçe, yeni bir emperyalist savaşın ya da savaşların kaçınılmaz olduğu besbellidir. Washington Konferansı bunun güzel sözler altında doğrulanmasıdır.

2. İşçi kitlelerinin oldukça geniş kesimleri arasında ortaya çıkmış bulunan reformist hayallerin, bir dizi koşula bağlı olarak kaçınılmaz bir biçimde yeniden canlanması, gerçekliğin basıncı altında şimdi farklı bir ruh haline yol açmaya başlıyor. Emperyalist kıyım sona erdikten sonra, bazı işçiler arasında (bir yanda daha ayrıcalıklı işçiler, öte yanda daha geri ve siyasal olarak daha deneyimsiz işçiler) yeniden ortaya çıkan "demokratik", reformist hayaller, çiçek açmadan soluyor-muşçasına, sönüyor. Washington Konferansı "çalışmaları"nın gelecekteki seyri ve sonuçları, bu hayalleri daha da yıkıma uğratacaktır. Nasıl altı ay önce Avrupa'nın ve Amerika'nın işçi kitleleri arasında sağa doğru genel bir hareketin varlığını gösteren bazı işaretlerden söz etmek mümkündüyse, bugün de tersine, sola doğru bir hareketin başladığını tespit etmek kesinlikle mümkündür.

3. Öte yandan, tırmanan kapitalist saldırının etkisi altında, işçiler arasında yeni bir dalgalanma mevcuttur: Geniş işçi kitleleri tarafından komünistlere duyulan güvenin giderek artışına paralel bir gelişme olarak yaşanan, kendiliğinden, kelimenin tam anlamıyla zaptedilemeyen bir birliğe ulaşma çabası.

İşçilerin büyük çoğunluğunun komünistlere karşı hala kayıtsız ve hatta düşmanca bir tutum içinde olduğu bir anda bile işçi sınıfının çıkarları için savaşıma atılan komünist öncünün gösterdiği cesaret, ancak şimdi, durmaksızın artan sayıda işçi tarafından takdir edilmeye başlanmıştır. Şimdi, giderek artan sayıda işçi, kendilerinin ekonomik ve siyasal çıkarlarını savunmalarını yalnızca komünistler olduğuna ve komünistlerin bunu, en zor şartlarda ve çoğu zaman en büyük özverileri göstererek gerçekleştirdiklerine ikna oluyor. İşçi sınıfının uzlaşmaz komünist öncüsüne karşı duyulan saygı ve güvenin bir kez daha gelişiyor olmasının nedeni budur; öyle ki, işçilerin daha geri katmanları bile boş reformist umutların iç yüzünü görmekte ve mücadele etmeden kapitalist haydutların çılginca saldırısından kurtulmanın mümkün olamayacağını anlamaktadır.

4. Komünist Partiler, daha önceden kitlelerin kayıtsızlığının tamamıyla olumsuz koşullarında sürdürdükleri mücadelenin semeresini şimdi toplayabilirler ve toplamalıdır. Ancak en uzlaşmaz ve militan

olanlara, yani işçi sınıfının komünist unsurlarına duyulan güven sürekli olarak artarken, bir bütün olarak işçi kitleleri birleşme için eşi görülmemiş bir istek yaşıyor. Siyasal olarak deneyimsiz işçilerin yeni katmanları şimdi, tüm işçi partilerinin, hatta genel olarak tüm işçi örgütlerinin birliğini sağlama arzusuyla harekete geçiyor, bu yolla kapitalist saldırıya karşı güçlenmeyi umuyor. Daha önce siyasal mücadelede aktif olarak pek yer almamış olan işçi sınıfının bu yeni katmanları, şimdi kendi deneyimleri ışığında reformizmin niyetlerini pratikte sınamanın yeni yollarını keşfediyorlar. Bu yeni katmanlar gibi, eski sosyal demokrat partili işçilerin hatırı sayılır kesimleri de, şimdi sosyal demokratların ve merkezçilerin komünist öncüye karşı saldırılarını kabullenmeyi istemiyorlar. Hatta bu kesimler, komünistlerle bir anlaşma yapılmasını talep etmeye bile başlıyorlar, ancak aynı zamanda, henüz reformistlere olan inançlarını aşmış değiller ve büyük bir bölümü hala İkinci ve Amsterdam Enternasyonalleri'nin partilerini desteklemekte. Bunlar düşüncelerini ve özelemlerini tüm açıklığıyla formüle etmiyorlar, ama genel olarak kitlelerin bu yeni ruh hali, yerini birleşik bir cephe kurma isteğine bırakıyor ve İkinci ve Amsterdam Enternasyonal partileriyle sendikalarını, kapitalist saldırıya karşı komünistlerle yan yana savaşıma girmeye zorluyor. Buraya kadar, bu dalga ileridir. Burada en önemli nokta, onların reformizme olan inançlarının çatlamış olmasıdır. İşçi hareketinin bugünkü verili genel durumunda, ciddi bir kitle hareketi, kısmi sloganlarla başlasa bile, kaçınılmaz olarak devrimin daha genel ve temel sorunlarını öne çıkaracaktır. Komünist öncü ancak, yeni işçi katmanları kendi deneyimleriyle reformizmin bir hayal, uzlaşmanın ise ölüm olduğuna ikna olduğunda başarıya ulaşabilir.

5. İkinci Enternasyonal liderlerinin ihanetine karşı, bilinçli ve örgütlü bir karşı çıkışın doğuşu henüz başlangıç aşamalarında, bu liderler işçi örgütlerinin tüm aygıtlarının denetimini ellerine geçirmişlerdi. Onlar, devrimci proleter karşı çıkışı boğmak ve bir muhalefet olmaksızın işçilerin örgütlerinin tüm gücünü ulusal emperyalizmin hizmetine sunmak için, birlik ilkesini ve proleter disiplini kendi çıkarları için insafsızca kötüye kullandılar. Bu koşullarla karşı karşıya kalan devrimci kanat, bedeli ne olursa olsun ajitasyon ve propaganda özgür-

lüğünü, yani işçi kitlelerine, bunun eşi görülmemiş bir tarihsel ihanet olduğunu ve bu suçun kendilerinin kurmuş olduğu partiler ve sendikalar tarafından işlenmiş ve işlenmekte olduğunu açıklama özgürlüğünü kazanmak zorundaydı.

6. Dünya komünist partileri, işçi kitleleri arasındaki *ideolojik etkilerini* yaymak için örgütsel bağımsızlıklarını güvenceye alarak, şimdi her fırsatta *pratik çalışma* içinde kitlelerin mümkün olan en geniş ve tam bir birliğini elde etmeye çalışıyorlar. İkinci ve Amsterdam Enternasyonalleri'nin kahramanları sözde birlik vaz ediyorlar; ama onu eylemde reddediyorlar. Amsterdam'ın reformist uzlaşmacıları, örgütsel girişimlerinin başarısızlığa uğramasının ardından, protesto, eleştiri ve devrimci özelemlerin sesini bastırmak için, şimdi kendi çıkmazlarına bir yol arıyorlar ve işçi yığınlarının mücadelesini bölmeye, karıştırmaya ve örgütlü bir biçimde baltalamaya çalışıyorlar. Komünistlerin karşı karşıya bulundukları en önemli görevlerden biri, eski ihanetin bu yeni biçimlerini kitleler önünde teşhir etmektir.

7. Bununla birlikte, İkinci ve İkibuçukuncu Enternasyonal'in sözcüleri ve liderleri son zamanlarda, Avrupa ve Amerika'daki işçi sınıfının genel ekonomik durumundan kaynaklanan derin iç süreçler tarafından birlik sorununu ön plana çıkarmaya zorlanmaktadır. Birleşik cephe sloganı, işçilerin siyasal olarak yeni yeni uyanan deneyimsiz kesimleri için, kapitalist saldırılara karşı ezilen sınıfın güçlerini bir araya getirme arzusunun gerçek bir ifadesi olduğu halde, İkinci, İkibuçukuncu ve Amsterdam Enternasyonalleri'nin liderleri ve sözcüleri için birlik sloganının benimsenmesi, işçileri aldatmak için yeni bir girişim ve onları eski sınıf işbirliğine sürüklemenin yeni bir yoludur. Yaklaşan yeni bir emperyalist savaş tehlikesi (Washington), silahlanmanın artması, perde arkasından bağıtlanan yeni emperyalist anlaşmalar- tüm bunlar İkinci, İkibuçukuncu, ve Amsterdam Enternasyonalleri'nin tehlike alarımını duymalarına ve işçi sınıfının uluslararası birliğini sözde değil, fiiliyatta desteklemelerini sağlamaya yetmediği gibi, tam aksine İkinci ve Amsterdam Enternasyonalleri'nin içinde, uluslararası burjuva kampın kendi içerisinde gözlenebilecek türden bir sürtüşme ve bölünmeyi kışkırtacak gibi görünüyor. "Reformist-sosyalistler"ın kendi

ülkelerindeki burjuvaziyle işbirliği, reformizmin temel taşı olduğu sürece, bu süreç kaçınılmazdır.

Bunlar, bir bütün olarak Komünist Enternasyonal'in ve ayrı seksiyonlarının birleşik sosyalist cephe sloganına karşı tutumlarını formüle ederken göz önünde tutmaları gereken genel koşullardır.

8. Bu durumu değerlendirerek, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi şu sonuca varmıştır: Komünist Enternasyonal'in Üçüncü Dünya Kongresi'nin "kitlelere" sloganı ve komünist hareketin bütünsel çıkarları, komünist partilerin ve bir bütün olarak Komünist Enternasyonal'in **birleşik işçi cephesi sloganını desteklemelerini** ve bu sorunla ilgili olarak inisiyatifleri ellerine almalarını gerektirmektedir. Bu noktada, her bir komünist partinin taktikleri kuşkusuz her belirli ülkenin içinde bulunduğu koşullara ve duruma göre somutlanmalıdır.

9. **Almanya**'da Komünist Parti, son ulusal konferansında bir birleşik işçi cephesi sloganını destekledi ve kapitalist iktidara ciddi bir meydan okumayı başlatmaya razı olması koşuluyla, bir "birleşik işçi hükümeti"ni desteklemenin mümkün olduğunu onayladı. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, bu kararın tamamıyla doğru olduğunu düşünmektedir ve Alman Komünist Partisi'nin, bağımsız siyasi konumunu tümüyle koruyarak, işçilerin bütün kesimlerine ulaşabileceğinden ve kitleler arasında komünist etkiyi güçlendirebileceğinden emindir. Almanya'da, başka herhangi bir yerde olduğundan daha güçlü şekilde, geniş kitleler, komünist öncünün en zorlu anda silahlarını indirmeyi reddetmekte ve yalnızca proleter devrimle çözülebilecek olan krizin üstesinden gelmek için ileri sürülen reformist savaş hilelerinin aldatıcılığını ısrarlı bir biçimde teşhir etmekte mutlak biçimde haklı olduğuna, her geçen gün daha da ikna olacaklardır. Bu taktiği izleyerek, Parti, kitle mücadelesinden uzak duran bütün anarşist ve sendikalist unsurları kendi etrafında toplayabilir.

10. **Fransa**'da siyasal olarak örgütlenmiş işçilerin çoğunluğu Komünist Parti'yi desteklemektedirler. Bu birleşik cephe sorununun Fransa'da öteki ülkelerden daha farklı bir biçimde ortaya çıkması demektir. Ancak burada da, birleşik işçi kampındaki herhangi bir bölün-

menin bütün sorumluluğunun karşıtlarımızın üzerine kalması zorunludur. Fransız sendikalistlerinin devrimci kesiminin, sendikalarındaki bir bölünmeye karşı, yani işçi sınıfının burjuvaziye karşı ekonomik mücadelesinde birliği için mücadele yürütmeleri tamamen yerindedir. Ne var ki, işçilerin mücadelesi sanayi alanından ibaret değildir. Birlik, gericiğin, emperyalist politikaların vb.nin gelişen dalgasından dolayı da zorunludur. Reformistlerin ve merkezicilerin politikaları, partide bir bölünmeye yol açmıştır ve şimdi de sendika hareketinin birliğini tehdit etmektedir; hem Jouhaux'un hem de Longuet'in burjuvaziye hizmet etmesi de bunun nesnel kanıtıdır. Burjuvaziye karşı ekonomik ve siyasal mücadelesinde proletaryanın birliği sloganı, bu bölünme planlarının bertaraf edilmesinin en iyi aracıdır.

Jouhaux, Merrheim ve suç ortaklarının liderliğini yaptığı reformist İşçi Konfederasyonu (CGT), Fransız işçi sınıfının çıkarlarını satmaktan geri kalmayacak olsa bile, yine de Fransız komünistleri ve Fransız işçi sınıfının devrimci unsurları, onlardan işçilerin inisiyatifini desteklemelerini talep ederek, her kitle greviden önce reformistlere teklif götürmeli ve işçilerin devrimci mücadelesini desteklemeyi reddettiklerinde, onları sistemli bir biçimde teşhir etmelidirler. Bu, partinin dışındaki işçi kitlelerini kazanmanın en kolay yolunu ortaya koyacaktır. Kuşkusuz, bu hiçbir koşulda Fransız Komünist Partisi'nin, örneğin seçim kampanyaları sırasında bir "sol-bloğa" küçücük de olsa bir destek vererek ya da sosyal-yurtseverlerle ayrışmaya hala hayıflanarak titrek "komünistlere" hoşgörümlü bir tutum alarak, bağımsızlığından vazgeçmesine sebep olmamalıdır.

11. **İngiltere**'de reformist İşçi Partisi, Komünist Parti'nin, öteki işçi örgütleriyle aynı temelde kendisine katılmasına izin vermedi. İşçiler arasında birlik lehine gelişen ruh halinden etkilenen Londra işçi örgütleri, son dönemde İngiliz Komünist Partisi'nin İşçi Partisi'ne katılımını destekleyen bir karar aldılar.

Alışılmışın dışındaki koşullar, İngiltere'deki İşçi Partisi'ni tüm ülkenin bir tür genel işçi birliği durumuna getirdiğinden, İngiltere bu bakımdan hiç kuşkusuz bir istisnadır. İngiliz komünistleri, İşçi Partisi'ne kabul edilmeleri için güçlü bir kampanya başlatmalıydılar. Madencil-

rin grevi vb. sırasında sendika liderlerinin son hainlikleri, işçi ücretleri üzerinde süregiden kapitalist baskı vb.; tüm bunlar, daha da devrimcileşen İngiliz proleter kitleleri arasında derin bir huzursuzluk doğurdu. İngiliz Komünistleri, bedeli ne olursa olsun, kapitalistlere karşı devrimci birleşik cephe sloganını kullanarak sıradan işçi kitleleri arasındaki etkilerini artırmak için, ellerinden gelen her şeyi yapmalıydılar.

12. İtalya'da genç Komünist Parti, reformist İtalyan Sosyalist Partisi'ne ve proleter devrim davasına daha yeni ihanet etmiş olan İşçi Konfederasyonu'nun sosyal-hainlerine keskin bir biçimde karşı çıkmaktadır. Yine de ajitasyon çalışmasını kapitalist saldırıya karşı militan bir birleşik proleter cephe sloganının etrafında yürütmeye başlıyor. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, bu ajitasyon çalışmasının tamamen yerinde olduğunu düşünmektedir ve bunun aynı doğrultuda güçlendirilmesinde ısrar etmektedir. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, İtalya Komünist Partisi'nin tam bir uzak görüşlülükle, reformistlerin ve (görünüşte komünist tutumları benimseyen) merkez-cilerin yanı sıra gönüllü ihanetini her adımda acımasızca teşhir ederek ve aynı anda burjuvaziye karşı işçi cephesinin birliği için bitip tükenmeyen bir kampanya -sürekli olarak büyüyen ve kitlelerin daha geniş kesimlerini içine alan bir kampanya- yürüterek, bütün Enternasyonal'e savaşı Marksizm'in bir örneğini verebileceğinden emindir.

Bu bakımdan parti, doğal olarak devrimci sendikalist unsurların ortak mücadeleye katılmasını sağlamak için elinden gelen her şeyi yapmalıdır.

13. Komünist partinin siyasal olarak örgütlenmiş işçilerin önemli bir bölümünün desteğini aldığı **Çekoslovakya**'da, komünistlerin görevleri bazı bakımlardan Fransa'daki komünistlerle benzerlik gösterir. Bağımsızlığını güçlendirirken ve merkeziliğin son izlerini üzerinden atarken, Çekoslovakya Komünist Partisi, aynı zamanda burjuvaziye karşı birleşik işçi cephesi sloganını ülke içerisinde yaygınlaştırabilmesi ve her defasında bu sloganı, sosyal demokrasinin ve merkez-cilerin liderlerinin sermayenin ajanları olduğunu en geri işçilerin gözleri önünde teşhir etmek için kullanmalıdır. Çekoslovak komünistleri aynı zamanda, hala önemli çoğunluğu grev kırıcı hain liderlerin elinde bulu-

nan sendikaları kazanmak için çabalarını yoğunlaştırmalıdır.

14. İsveç'te geçenlerde yapılan parlamento seçimleri komünist ve-killerin küçük fraksiyonunun önemli bir rol oynamasını sağlayacak bir durum yarattı. İkinci Enternasyonal'in en önde gelen liderlerinden birisi ve aynı anda da İsveç burjuvazisinin başbakanı olan Bay Branting, şimdi öyle bir konumdadır ki, eğer bir parlamenter çoğunluğu korumak isterse, İsveç parlamentosundaki komünist fraksiyona karşı kayıtsız kalması mümkün değildir. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, İsveç parlamentosundaki komünist fraksiyonun, belirli koşullarda, Almanya'nın bazı eyalet hükümetlerinde (örneğin Thüringen) Alman komünistlerinin doğru bir biçimde yaptığı gibi, Branting'in Menşevik başkanlığını desteklemeyi kabul edebileceğine inanmaktadır. Ancak, bu kesinlikle İsveç Komünistlerinin, bağımsızlıklarını en küçük derecede bile sınırlamaları ya da Menşevik hükümetin karakterini teşhir etmekten geri durmaları anlamına gelmez. Tam tersine, Menşevikler ne kadar güç sahibi olurlarsa, işçi sınıfına o kadar daha fazla ihanet edeceklerdir ve komünistlerin bu Menşevikleri en geniş kitlelerin önünde teşhir etme çabaları da aynı ölçüde artırılmalıdır. Komünist Parti, aynı zamanda sendikalist işçileri ortak mücadeleye katmaya girişmelidir.

15. Amerika'da tüm sol unsurların sendikalarda ve siyasal hareket içinde birleşmesi başlamıştır ve eğer komünistler bu sol birleşmede merkezi bir rol oynayabilirlerse, bu onlara Amerikan proletaryasının geniş kitleleri içerisinde kök salma fırsatını verecektir. Amerikan komünistleri, birkaç komünistin bulunduğu yerlerde bile komünist gruplar oluşturmali, tüm devrimci güçlerin birleşmesi için bu hareketin başında olabilmeli ve örneğin işsizlerin savunulması vb. için, özellikle şimdi birleşik işçi cephesi sloganını yükseltmelidir. Gompers'in sendikalarına karşı yöneltilen temel suçlama, kapitalistlere karşı mücadele ve işsizlerin savunulması vb. için bir birleşik işçi cephesinin kuruluşuna katılmadaki isteksizlikleri olmalıdır. Bununla birlikte yine de, IWW'den (Dünya Sanayi İşçileri Birliği) en iyi unsurların kazanılması Komünist Parti'nin temel görevi olarak kalmaktadır.

16. İsviçre'de partimiz, gösterdiğimiz yolu izleyerek bazı başarılar

kazanabildi. Birleşik bir devrimci cephe için komünistlerin ajitasyonunun bir sonucu olarak, sendika bürokrasisi özel bir sendikalar kongresi toplamaya zorlandı. Yakında toplanacak olan kongrede, arkadaşlarımız tüm İsviçreli işçilere reformizmin yalanlarını teşhir edebilecek ve böylece proletaryanın devrimci dayanışmasının desteklenmesine yardımcı olacaklar.

17. Öteki bazı ülkelerde, sorun kendisini, bir dizi farklı yerel koşullara bağlı olarak, farklı biçimlerde ortaya koymaktadır. Genel çizgiyi açıklığa kavuşturmuş olan Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, tek tek her komünist partinin, bu çizginin her bir ülkede hüküm süren koşullara uygun şekilde nasıl uygulanacağını bileceğinden emindir.

18. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi'nin dikkate aldığı, tüm komünist partiler için geçerli olan temel ve değişmez koşul şudur: İkinci ve İkibuçukuncu Enternasyonal Partileri'yle herhangi bir anlaşmaya giren her komünist partinin mutlak özerkliği ve tam bağımsızlığı, kendi görüşlerini ortaya koyma ve komünistlere karşı olanları eleştirme özgürlüğü. Eylemde disiplin ihtiyacını kabul ederken, komünistler aynı zamanda, işçi sınıfının istisnasız tüm örgütlerinin politikaları üzerine, yalnızca eylemin öncesinde ve sonrasında değil, gerektiğinde eylem sırasında da kendi fikirlerini ortaya koyma hak ve fırsatını korumalıdır. Hiçbir durumda bu koşuldan feragat edilmesine izin verilemez. **Kapitalist cepheye karşı her pratik eylemde** bütün işçi örgütlerinin en büyük birliği sloganını desteklerken, komünistler hiçbir koşulda, bir bütün olarak işçi sınıfının çıkarlarının tek tutarlı ifadesi olan kendi görüşlerini ileri sürmekten geri duramazlar.

19. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi -burjuvaziyi yenilgiye uğratan ve iktidarı ele geçiren tek parti olarak- Rus Bolşeviklerinin deneyimlerini kardeş partilere anımsatmakta yarar görmektedir. Bolşevizm'in doğuşundan, onun burjuvazi üzerindeki zaferine kadar geçen on beş yıl boyunca (1903-1917) Bolşevizm, reformizme, ya da başka bir adla Menşevizm'e karşı yorulmak bilmez mücadelesine asla ara vermemiştir. Yine de bu on beş yıl boyunca, Rus Bolşevikleri Menşeviklerle sık sık anlaşmalar yapmıştır. Menşeviklerle resmi ayrılık 1905 baharında gerçekleşmişti, ancak aynı yılın sonunda işçi hare-

ketinin fırtınalı gelişmesinden etkilenerek Bolşevikler geçici olarak Menşeviklerle ortak bir cephe oluşturdular. Menşeviklerle ikinci resmi ayrılık, nihai olarak Ocak 1912'de meydana geldi. Fakat 1905 ile 1912 yılları arasındaki dönemde, kimi zaman ayrılık, kimi zaman da 1906-7 ve yine 1910'da olduğu gibi birlikler ve kısmi birlikler birbirini izledi. Bu birlikler ile kısmi birliklerin nedenleri, yalnızca hizip mücadelelerinin iniş çıkışları değil, politik olarak etkinleşmeye başlamış ve aslında Menşevik yolun, devrimin yolundan gerçekten temelde sapıp sapmadığını kendi deneyimleriyle sınama fırsatını değerlendirmek isteyen işçilerin geniş kesimlerinin doğrudan basıncıydı. Emperyalist savaşın başlamasına yakın, Lena grevlerinin* ardından yükselen yeni devrimci dalgadan önce, Rusya'nın işçi kitleleri birlik için özellikle çok istekliydiler. Rus Menşevizm'inin "diplomaside usta" liderleri bu durumu kendi amaçları için kullanmaya çalıştılar, tıpkı İkinci, İkibuçukuncu ve Amsterdam Enternasyonalleri'nin şu anda yaptıkları gibi. Rus Bolşeviklerin, işçilerin birlik için gösterdikleri şiddetli isteğe cevabı, her türlü birleşik cepheyi reddetmek olmadı. Aksine, Menşevik liderlerin diplomatik oyunlarına karşı koymak için, Rus Bolşevikleri "aşağıdan birlik" sloganını ileri sürdüler, yani kapitalistlere karşı işçilerin devrimci talepleri için verilen pratik mücadelede işçi kitlelerinin kendilerinin birliği... Olaylar bunun tek doğru yanıt olduğunu gösterdi. Yer ve zaman koşullarına göre kısmi değişikliklerle uygulanan bu taktiğin sonucu olarak, en ileri Menşevik işçilerin birçoğu, adım adım komünizm saflarına kazanıldı.

20. Komünist Enternasyonal, birleşik işçi cephesi sloganını ileri sürdüğüne ve Komünist Enternasyonal'in tek tek seksiyonlarıyla İkinci ve İkibuçukuncu Enternasyonal'in partileri ve sendikaları arasında anlaşmalar yapılmasına izin verdiğine göre, açıktır ki uluslararası düzeydeki benzer anlaşmaları da reddetmez. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, Amsterdam Enternasyonaline'ne kıtlık tehlikesine karşı Rusya'ya yardım edilmesine ilişkin bir öneri götürdü. Bu öneri-

* Lena, Sibirya'da bir ımağın adıdır. 1912 yılının ilk aylarında Lena Bölgesi'nde başlayan grevler, aynı yılın Mayıs ayında devrimci işçi hareketinin yeniden canlanmasına işaret eden yaygın bir dayanışma hareketinin yükselmesine yol açmıştır.

yi İspanya ve Yugoslavya'daki Beyaz Terör ve işçilerin gördüğü zulümle ilgili olarak tekrarladı. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, son zamanlarda Amsterdam ve İkinci Enternasyonallere ve yine İkibuçukuncu Enternasyonal'e, yeni bir emperyalist yıkımın uluslararası işçi sınıfını tehdit ettiğini gösteren Washington Konferansı'nın başlangıç çalışmasına ilişkin olarak yeni önerilerde bulunuyor. İkinci, İkibuçukuncu ve Amsterdam Enternasyonalleri'nin liderleri bugüne kadarki davranışlarıyla, **pratik etkinliğe** geldiğinde, **uygulamada** birlik sloganlarını bir kenara ittiklerini göstermişlerdir. Buna benzer durumların tümünde, bir bütün olarak Komünist Enternasyonal'in ve onun ayrı ayrı her bir seksiyonunun görevi, burjuvaziyle birliği devrimci işçilerle birliğin önüne koyan İkinci, İkibuçukuncu ve Amsterdam Enternasyonalleri'nin liderlerinin ikiyüzlülüklerini, en geniş işçi çevrelerine açıklamak olacaktır. Bu liderler, örneğin Milletler Cemiyeti'nin Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) içinde kalmışlar, emperyalist Washington Konferansı'na karşı mücadeleyi örgütlemek yerine, konferansa taraf olmuşlardır. Bununla birlikte, Komünist Enternasyonal'in şu ya da bu pratik önerisinin İkinci, İkibuçukuncu ve Amsterdam Enternasyonalleri'nin liderleri tarafından geri çevrilmesi, bizleri, kitleler içerisinde derin kökleri olan, sistemli ve sürekli bir biçimde geliştirmemiz gereken bu taktikten vazgeçirmeyecektir. Karşımızdakiler ortak mücadele için önerilerimizi geri çevirdikleri sürece, kitleler birleşik işçi cephesinin gerçek yıkıcılarının kim olduklarını öğrenebilecekleri şekilde aydınlatılmalıdır. Rakiplerimiz bir öneriyi kabul ettiklerinde ise, biz mücadeleyi gittikçe yoğunlaştırmayı ve onu daha ileri düzeye yükseltmeyi amaçlamalıyız. Her iki durumda da geniş kitlelerin dikkatlerini, komünistlerle öteki örgütlerin aralarındaki görüşmelerle yöneltmek ve ilgilerini birleşik devrimci işçi cephesi için mücadeleden iniş çıkışlarına çekmek zorunludur.

21. Komünist Enternasyonal'in Yürütme Komitesi, bu planı ileri sürerken, bazı durumlarda karşı karşıya kalılabilecek tehlikelere tüm kardeş partilerin dikkatlerini çeker. Komünist partilerin tümü yeterli derecede gelişmiş ve sağlamlaşmış değildir; yine tümü, kesin olarak merkezci ve yarı-merkezci ideolojiyi kırabilmiş değildir. Çubuğun öte-

ki tarafa çok fazla büküldüğü durumlar olabilir; komünist partiler ve grupların şekilsiz bir birlik bloğu içerisinde erimesi anlamına gelecek eğilimler var olabilir. Eğer bu taktik komünizm davasını iletirmek için kullanılıyorsa, onu uygulayan gerçek komünist partilerin güçlü, birleşik ve ideolojik olarak net bir önderlik altında olmaları gerekir.

22. Komünist Enternasyonal'in kendi içindeki, gerekçeleri az çok anlaşılabilir olan, sağ ve hatta yarı-merkezci olarak sayılabilecek gruplaşmalar, açık bir biçimde iki ayrı eğilimden meydana gelmişlerdir. Bazı unsurlar, İkinci Enternasyonal'in ideoloji ve yöntemlerinden gerçek anlamda kopamamış, onun eski örgütsel gücüne saygı göstermekten kendilerini kurtaramamışlardır; yarı bilinçli ya da bilinçsiz olarak, hala ikinci Enternasyonal'le ve dolayısıyla burjuva toplumla ideolojik olarak anlaşma arayışı içindedirler. Biçimsel radikalizme ve Solculuk vb. olarak adlandırılan eğilimin hatalarına karşı çıkan öteki unsurlar, yeni şekillenen komünist partilerin, taktiklerinde daha incelikli ve esnek olmaları gerektiği, ancak böylelikle sıradan işçi kitleleri arasındaki etkilerini daha hızlı bir biçimde güçlendirebilecekleri kaygılarını taşıyorlar.

Komünist partilerin hızlı adımlarla gelişmesi, her zaman bu iki eğilimin aynı kampa, hatta aynı gruplaşmaya doğru itilmesini ortaya çıkarmıştır. Bizim tarafımızdan önerilen, proletaryanın birleşik kitlesel eyleminde komünist ajitasyona zemin hazırlayacak biçimde tasarlanan yöntemlerin kullanılması, komünist parti içerisindeki gerçekten reformist eğilimleri açığa çıkarmakta en etkili yoldur ve doğru olarak uygulandığı takdirde, bu yöntemler, sabırsız ya da sekter sol unsurların deneyimler içerisinde yeniden eğitilmesi ve partilerin reformist safralardan temizlenmesi sayesinde, komünist partilerin içinde devrimci bir pekişme ve sağlamlaşma yaşanmasına yardımcı olacaktır.

23. Birleşik işçi cephesi -halen anarşistleri, sendikalistleri izleyen işçiler dahil- kapitalizme karşı savaşım vermek isteyen tüm işçilerin birliği anlamına gelmelidir. Latin ülkelerinde ve başka ülkelerde de hala, böyle birçok işçi vardır ve bu işçiler devrimci mücadeleye katkıda bulunabilirler. Kuruluşundan beri Komünist Enternasyonal, giderek önyargılarını yenen ve komünizme doğru yönelen işçiler arasındaki böylesi unsurlarla ilişkilerinde dostça bir çizgi izlemiştir. Şimdi, kapi-

talistlere karşı birleşik işçi cephesi bir gerçeklik haline gelirken, komünistler, bu unsurlara karşı daha fazla dikkat göstermelidir.

24. Sonuç olarak, bu çalışmanın belirtilen çizgiler boyunca somutlanması için, Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, yakın gelecekte, her partiyi temsil eden olağan delege sayısını iki katına çıkartarak, Yürütme Komitesi'nin genişletilmiş bir oturumu için çağrıda bulunmaya karar vermiştir.

25. Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi, bu çalışma alanında atılacak her pratik adımı yakından izleyecektir ve tüm partilerden, bu yönde gösterilen her çaba ve elde edilen her kazanım hakkında, en ince ayrıntılarına varıncaya dek, kendisini bilgilendirmelerini istemektedir.

Sendikalarda Komünist Çalışma Üzerine Tezler

I. Sendikal Hareketin Durumu

1. Dünya çapında bir kapitalist taarruzun görülmekte olduğu son iki yıl boyunca, sendikal hareket her yerde önemli ölçüde güç yitirdi. Birkaçı dışında (Almanya ve Avusturya) tüm ülkelerde sendikalar zayıfladı; kitlesel ölçüde üye kaybettiler. Üye sayısındaki bu azalma, bir yandan yoğun burjuva saldırısıyla, öte yandan da reformist sendikaların kapitalist saldırıya karşı herhangi bir ciddi karşı koyuşu gerçekleştirilememeleri ve işçilerin temel çıkarlarını savunamamalarıyla açıklanabilir.

2. Hem kapitalist saldırı ve hem de sınıf işbirliğinin devam etmesi, işçi sınıfının gözlerinin açılmasına katkıda bulundu. Sendikal örgütlenmeler birçok işçinin gözünde güvenilirliklerini yitirdiler; çünkü kapitalist saldırganlığa karşı direnemediler ve daha önceden kazanılmış olan mevzileri koruyamadılar, hatta korumak istemediler. Olaylar reformizmin kısırlığını apaçık ortaya çıkardı.

3. Uluslararası sendikal hareketin karakterini, bir iç tutarsızlık, proletaryanın oldukça önemli kesimlerinin sürekli artan oranlarda sendikaları terketmesi ve reformistler tarafından inatla uygulanan "sermayeyi emeğin çıkarları için kullanma amaçlı" sınıf işbirliği politikası belirlemektedir. Ancak gerçekte, sermaye, her zaman reformist örgütleri işçi kitlelerinin yaşam standartlarını düşürme çabalarına suç ortağı ederek, kendi amaçları için kullanmıştır.

İçinden geçtiğimiz dönem, burjuva hükümetlerle reformist liderler arasında son derece yakın ilişkilerin varlığını ve işçi kitlelerinin çıkarlarının hakim sınıfın çıkarlarına daha fazla tabi kılındığını göstermektedir.

Komünist Enternasyonal'in Programı Üzerine Karar

Dördüncü Dünya Kongresi Prezidyumu

1. Bütün program taslakları, incelenmek ve ayrıntısıyla işlenmek üzere Komünist Enternasyonal'in Yürütme Komitesi'ne ya da bu iş için görevlendirilmiş bir Komisyon'a teslim edilecektir. Yürütme Komitesi, kendisine iletilmiş olan bütün program taslaklarını en kısa süre içinde yayınlamakla yükümlüdür.

2. Kongre, Komünist Enternasyonal'in henüz ulusal programı olmayan ulusal seksiyonlarının, bir an önce bir program hazırlığına girmekle ve programlarını 5. Kongre'de onaylanmak üzere, en geç kongreden üç ay önce Yürütme Kurulu'na teslim etmekle yükümlü olduklarını bildirir.

3. Ulusal seksiyonların programında, geçiş talepleri için mücadelenin gerekliliği, bu taleplerin somut yer ve zaman koşullarıyla ilişkisi konusunda düşülen kayıtlarla birlikte, kesin ve açık bir biçimde gereklendirilmelidir.

4. Genel programda bütün geçiş taleplerinin ve kısmi taleplerin teorik temelleri mutlaka ortaya konulmalıdır. Dördüncü Kongre, programda geçiş taleplerine yer verilmesinin oportünizm olarak tanımlanmasına yönelik her girişime ve temel devrimci hedeflerin yumuşatılmasına ya da bunların yerine kısmi taleplerin geçirilmesine aynı kararlılıkla karşı çıkar.

5. Genel programda değişik ülkelerin, örneğin bir yanda İngiltere'nin, öte yanda Hindistan'ın, ekonomik ve politik yapılarındaki temel farklılıklara bağlı olarak ulusal seksiyonların geçiş taleplerinin başlıca tarihsel türleri açık seçik bir biçimde somutlanarak gösterilmelidir.

Doğu Sorunu Üzerine Tezler

5 Aralık 1922

1. Doğuda Devrimci Hareketin Gelişmesi

Komünist Enternasyonal'in İkinci Kongresi, Doğudaki Sovyet deneyimi ve sömürgelerdeki ulusal devrimci hareketlerin gelişmesi temelinde, emperyalizm ve proletarya diktatörlüğü arasındaki uzayan mücadele çağında ulusal ve sömürgeler sorunu üzerinde genel bir ilkelere bildirgesi hazırlamıştı.

O zamandan beri, emperyalizmin savaş sonrası siyasal ve ekonomik krizi yoğunlaşmış, bunun sonucunda sömürge ve yarı sömürge ülkelerde emperyalizmin baskısına karşı mücadele önemli ölçüde güçlenmiştir.

Bunun kanıtları şu olgularda görülebilir: a) Türkiye'nin parçalanması üzerine olan Sevr antlaşmasının bir sonuca varmadan çöküşü ve Türkiye'nin ulusal ve siyasal bağımsızlığının bütünüyle yeniden kurulması olasılığı; b) Hindistan, Mezopotamya, Mısır, Fas, Çin ve Kore'de ulusal devrimci hareketlerin ani ve şiddetli bir biçimde gelişmesi; c) Japon emperyalizminin, kendi ülkesinde burjuva demokratik devrimin öğelerinde ve Japon proleter hareketinin bağımsız bir sınıf mücadelesine doğru evrilmesinde hızlı bir gelişimi kışkırtan, ümitsiz içsel krizi; d) Doğu ülkelerinin tümünde, işçi hareketinin uyanışı ve hemen hemen tümünde komünist partilerin inşası.

Bu dört olgu, sömürgelerdeki devrimci hareketin toplumsal temelindeki bir değişimin göstergeleridir; bu değişim, anti-emperyalist mü-

cadelenin yoğunlaşması ve aynı zamanda, emperyalizmle uzlaşmaya dünden razı olan feodal unsurlar ve ulusal burjuvazinin bu mücadeleyi kendi tekelleri altında tutmasına karşı meydan okunması yönündedir.

1914-1918 emperyalist savaşı ve ardından kapitalizmin, özellikle de Avrupa kapitalizminin uzayan krizi, büyük güçlerin sömürgeler üzerindeki ekonomik egemenliğini zayıflattı.

Öte yandan, Avrupa kapitalizminin ekonomik temelini ve siyasal etki alanını daraltan aynı etkenler, sömürgeler üzerindeki emperyalist rekabeti azdırdı ve böylece bir bütün olarak emperyalist dünya sisteminin dengesini bozdu (petrol için mücadele, Anadolu'daki İngiliz-Fransız çatışması, Pasifik'te hakimiyet için Japon-Amerikan rekabeti).

Farklı emperyalist gruplar arasında sürekli gelişmekte olan rekabetle birlikte, tam da emperyalist etkinin sömürgeler üzerindeki bu zayıflaması, sömürge ve yarı sömürge ülkelerde yerli kapitalizmin gelişimini kolaylaştırmış, bu gelişme giderek büyük güçlerin emperyalist hakimiyetinin dar, kısıtlayıcı sınırlarının ötesine geçmiştir. Şimdiye dek büyük güçlerin sermayesi, bu ülkelerin ticari, sınai ve mali sömürsünden kaynaklanan süper-karlar üzerindeki tekel haklarından vazgeçmemekte ısrar ederek, geri kalmış ülkeleri dünya ticaretinden tecrit etmeye çalışmaktaydı. Sömürgelerdeki milliyetçi hareket tarafından ileri sürülen ulusal ve ekonomik bağımsızlık talebi, gerçekte bu ülkelerdeki burjuva gelişiminin ihtiyaçlarının bir yansımasıdır. Emperyalizmin özü, tekelci süper-karlara el koymak amacıyla, dünya ekonomisinin farklı sektörlerindeki üretici güçlerin gelişimindeki farklı düzeylerin istismar edilmesi olduğundan, sömürgelerdeki yerli üretici güçlerin gelişimi, böylece dünya emperyalizminin çıkarlarıyla keskin bir çelişki içine girer.

II. Mücadelenin Koşulları

Emperyalizme karşı mücadele eden ulusal devrimci hareketlerdeki büyük çeşitlilik, sömürgelerin geri kalmışlığını, feodal ve feodal-ataerkil ilişkilerden kapitalizme geçişte ulaşılan farklı aşamaları yansıtır. Bu çeşitlilik, bu hareketlerin ideolojisine özel bir şekilde damgasını vurmuştur. Sömürge ülkelerdeki kapitalizm genellikle, bu ülkelerdeki

feodal temel üzerinde, çarpık ve tamamlanmamış geçişsel biçimler halinde meydana çıkıp geliştiği ölçüde (ki bu ticari sermayenin üstünlüğüne yol açıyor), burjuva demokrasisinin feodal-bürokratik ve feodal-tarımsal unsurlardan ayrışması çoğu kez uzun ve dolambaçlı bir süreci izliyor. Emperyalizm, tüm geri kalmış ülkelerde bu toplumların feodal (bazılarında aynı zamanda yarı-feodal, yarı burjuva) elitini kendi hakimiyetinin ajanları haline getirdiğinden (Çin'deki savaş ağaları - *Tushunlar*-, Hindistan'daki yerli aristokrasi ve vergi tahsildarı mültezimler -*zamindarlar* ve *talukdarlar**-, İran'daki feodal bürokrasi ve aristokrasi, Mısır'daki kapitalist nitelikteki toprak ve plantasyon sahipleri, vb.), bu uzun ve dolambaçlı ayrışma süreci, emperyalist baskıya karşı başarılı bir kitle mücadelesinin önündeki en önemli engeli oluşturuyor.

Emperyalizme karşı mücadeleler devrimci bir kitle hareketine doğru geliştikçe, sömürge ve yarı sömürge halkların yönetici sınıflarının, bu mücadelelerin önderliğini yapmakta giderek daha yeteneksiz ve isteksiz hale gelmelerinin nedeni budur. Yalnızca, feodal-ataerkil sistemin henüz yerli aristokrasinin kitlelerden tamamıyla koptuğu noktaya kadar çözülmemiş olduğu göçebe ve yarı göçebe halklar arasında, elit kesimin temsilcileri, emperyalizme karşı mücadelenin aktif bir önderi olarak ileri çıkabiliyorlar (Mezopotamya, Moğolistan).

Müslüman ülkelerde, ulusal hareket ideolojisini ilkin Pan-İslamizmin dini-siyasal sloganlarında buluyor ve bu, büyük güçlerin resmi görevlilerinin ve diplomatlarının, bu harekete karşı verdikleri mücadelede, geniş kitlelerin önyargılarını ve cehaletini istismar etmelerini sağlıyor (İngiliz emperyalizmi Pan-İslamizm ve Pan-Arabizmle ilgilenir gibi yaparak Halifelîği Hindistan'a taşımayı planlamakta, Fransız emperyalizmi "Müslüman dostu" kesilmektedir). Ancak, ulusal kurtuluş hareketleri geliştikçe ve olgunlaştıkça, Panislamizm'in dini-siyasal

* Bengal'de, hükümet görevlileri olarak polis ve hakim otoriter güçleri de gerektiğinde yetkisi altında kullanabilen, miras yoluyla devredilebilir haklara sahip vergi toplayıcılarına **Zamindar** adı verildi. İngilizler, zamindarlar ve toprak sahiplerine yargılama hakkı verdi, bunlardan, köylülerin aleyhine yeni bir zengin toprak sahibi sınıfı yarattılar. **Talukdarlar ise**, Hindistan'da genellikle iki yüz ile altı yüz arası köyden oluşan yerel yönetim birimleri olan "taluklar"ın başındaki yöneticilerdi. Talukdar toprakla ilgili kayıtların tutulması ve gelirlerin toplanmasının gözetiminden sorumluydu.

sloganları yerlerini somut siyasal taleplere bırakacaktır. Bu, Türkiye'de dünyevi iktidarın halifenin elinden alınması için henüz gerçekleşen mücadeleyle teyit edilmiştir.

Bütün ulusal devrimci hareketlerin paylaştığı ortak amaç, ulusal birliği sağlamak ve devletin bağımsızlığını elde etmektir. Bu amacın fiilen gerçekleşmesi, herhangi bir ülkedeki ulusal hareketin, gerici feodal unsurlarla tüm ilişkilerini ne dereceye kadar koparabildiğine, halkın toplumsal taleplerine programında yer verip vermemesine ve böylece çalışan geniş kitlelerin desteğini ne ölçüde kazandığına bağlıdır.

Komünist Enternasyonal, farklı tarihsel koşullarda ulusal siyasi bağımsızlıkları için dövüşenlerin çok farklı niteliklerdeki halklar olabileceğinin tamamen farkında olarak, emperyalizme karşı olan her ulusal devrimci harekete desteğini verir. Aynı zamanda Komintern, şunu da aklından çıkarmaz; ancak en geniş kitleleri aktif mücadeleye çekmeyi tasarlayan ve kendi sınıf hakimiyetinin çıkarları için emperyalizmle uzlaşmaktan yana olanların her türlüyle bağları tamamen koparan, sürekli bir devrimci çizgiyle, ezilen yığınlar zafere ulaştırılabilir. Yerli burjuvazi ile feodal-gerici unsurlar arasındaki bağlar, emperyalistlerin feodal anarşiyi, farklı liderlerin, ırkların ve kabilelerin birbirleriyle rekabetini, kır ile kent arasındaki karşıtlığı ve kastlarla ulusal-dinsel mezhepler arasındaki mücadeleyi sonuna kadar istismar ederek, ulusal hareketi parçalamasının yolunu açıyor (Çin, İran, Kürdistan, Mezopotamya).

III. Tarım Sorunu

Doğu ülkelerinin çoğunda (Hindistan, İran, Mısır, Suriye ve Mezopotamya) tarım sorunu, büyük güçlerin despotizminin zincirlerinden kurtuluş mücadelesinde birincil bir önem taşır. Emperyalizm, geri kalmış ulusların köylü çoğunluğunu sömürerek ve yıkıma uğratarak, onları temel yaşam araçlarından mahrum bırakmaktadır. Ancak sonuçta ortaya çıkan kırsal nüfus fazlası göç edememekte, zayıf biçimde gelişmiş ve ülke üzerinde ancak birkaç merkezde toplanmış sanayi tarafından emilememektedir. Toprağa bağlı kalan perişan haldeki köylüler, serfler haline geliyorlar.

Gelişmiş ülkelerde, savaştan önce endüstriyel kriz toplumsal üreti-

min düzenleyicisi (regülatör) görevini üstlenirken, sömürgelerde bu rol kitle tarafından oynanmıştır. Emperyalizm, esas derdi en az sermaye yatırarak en fazla kar elde etmek olduğca, geri kalmış ülkelerde emek gücünün sömürsünün feodal ve tefeci biçimlerini sonuna kadar destekleyecektir. Ender durumlarda, Hindistan'da olduğu gibi, emperyalizm, bazı ülkelerde mevcut feodal devletin topraktaki tekel hakkını teslim alır ve toprak vergisini büyük güçlerin sermayesine ve onun kahyalarına (zamindarlara ve talukdarlara) verilen haraçlara çevirir; İran, Fas, Mısır vb. gibi diğerlerinde ise, toprak rantını büyük toprak ağalarının mevcut örgütlülüğü aracılığıyla çekip alır. Toprağı feodal vergi ve yükümlülüklerden kurtarmak için verilen mücadele, böylece emperyalizme ve büyük feodal toprak sahiplerine karşı bir ulusal kurtuluş mücadelesi karakterine bürünür (Hindistan'daki toprak ağalarına ve İngilizlere karşı 1921 sonbaharındaki Moplah ve 1922'deki Sih ayaklanmaları bunun örnekleridir).

Yalnızca büyük toprak sahiplerinin mülksüzleştirilmesini amaçlayan bir tarım devrimi, emperyalizme karşı mücadelede temel bir faktör olan geniş köylü kitlelerini harekete geçirebilir. Burjuva milliyetçilerinin tarımsal taleplerden korkusu ve onların bu talepleri (Hindistan'da, İran'da, Mısır'da olduğu gibi) mümkün olan her yolu kullanarak sulandırmaya çalışmaları, yerli burjuvazi ile feodal ve feodal-burjuva büyük toprak sahipleri arasındaki yakın ilişkinin bir göstergesi olduğu gibi, aynı zamanda birincilerin (yerli burjuvazinin -ç.n.) ikincilere karşı düşünsel ve siyasal bağımlılığının da bir göstergesidir. Devrimci güçler, milliyetçi hareketlerin burjuva önderleri tarafından yapılan uzlaşmaların köklü bir eleştirisini ve teşhirini yapmak için, bu te reddütlerden ve belirsizliklerden yararlanmalıdırlar. Pasif direniş ("sivil itaatsizlik") taktığının Hindistan'da iflas etmesinden de görüldüğü gibi, örgütlenmeyi ve işçi sınıfının toparlanıp harekete geçmesini engelleyen şey, kesinlikle bu uzlaşmalardır.

Doğunun geri ülkelerindeki devrimci hareket, geniş köylü kitlelerinin eylemliliğine dayanmadığı sürece başarılı olamayacaktır. İşte bu yüzden, Doğu ülkelerinin tümünde devrimci partilerin, feodal sistemin ve bu sistemin büyük toprak sahipliği ve kiracılık biçimindeki kalıntılarının tamamen tasfiye edilmesi talebini ortaya koyan açık bir tarım

programını formüle etmesi zorunludur. Köylü kitlelerini ulusal kurtuluş mücadelesine aktif bir katılıma çekmek amacıyla devrimciler, top-
rak mülkiyeti temelinde köklü bir değişikliği savunmalı ve burjuva-
milliyetçi partileri, bu devrimci tarım programını kabul etmeye müm-
kün olduğunca zorlamalıdır.

IV. Doğudaki İşçi Hareketi

Doğuda genç işçi hareketi, yerli kapitalizmin son zamanlardaki gelişmesinin bir ürünüdür. Şimdiye dek bu ülkelerdeki işçi sınıfının esas çekirdeği bile, küçük zanaat işliklerinden büyük kapitalist fabrikaya bir geçiş aşamasında bulunuyordu. İşçi sınıfının devrimci hareketinin, emperyalizme karşı mücadeleye burjuva-milliyetçi aydın kesim tarafından çekildiği yerlerde, yeni oluşmuş sendikal örgütlerin ve faaliyetin önderliğini ilkin bu aydınların temsilcileri aldılar. Proletarya bu faaliyet içinde başlangıçta, burjuva demokrasisinin "ortak ulusal" çıkarlarının sınırları ötesine geçmedi (Çin ve Hindistan'daki emperyalist bürokrasiye ve yönetime karşı yapılan grevler). Komünist Enternasyonal'in İkinci Kongresi'nin işaret ettiği gibi, çoğu kez gerçekleşen şey şuydu: Burjuva milliyetçiliğinin temsilcileri -belki kendileri de farkında olmadan- Sovyet Rusya'nın siyasal ve manevi otoritesini kötüye kullanarak ve kendilerini işçilerin sınıf içgüdüsüne uyarlayarak, embriyon halindeki ilk proleter gruplarını bir sınıf örgütlenmesinin gerçek görevlerinden saptırmak için, kendi burjuva demokratik özelemlerini "sosyalist" ya da "komünist" bir kisveye büründürdüler. (örneğin, Türkiye'deki Yeşil Ordu grubunun, Pantürkizm'i komünist renklere boyaması; Çin'deki Komintang'ın bazı liderlerinin "devlet sosyalizmi"ni vasetmesi).

Yine de, işçi sınıfının geri kalmış ülkelerdeki sendikal ve siyasal hareketi, son birkaç yılda büyük ilerleme kaydetmiştir. Doğu'nun hemen hemen her ülkesinde bağımsız bir proleter sınıf partisinin oluşmuş olması, bunların ezici bir çoğunluğunun önünde, kendisini amatörük-
ten, dar grupçuluktan ve öteki birçok eksiklikten kurtarmak için hala yapılacak çok iş olmasına karşın, önemli bir ileri adımdır. Komünist Enternasyonal'in, en başından beri Doğu'daki işçi hareketinin taşıdığı potansiyel önemin farkında olması gerçeği, çok büyük bir önem taşı-

maktadır; çünkü o, bütün dünya proleterlerinin komünizm bayrağı altında kendi uluslararası birliğinin en açık ifadesidir. İkinci ve İkibuçukuncu Enternasyonaller, kesin olarak gerçekte Avrupa ve Amerikan emperyalizminin "uşakları" olarak hareket etmeleri nedeniyle, şu ana kadar geri kalmış ülkelerin herhangi birinde tek bir taraftar bulmayı başaramamışlardır.

V. Doğudaki Komünist Partilerin Genel Görevleri

Burjuva milliyetçileri, kendi başarıları için önemi açısından işçi hareketine bakarken, uluslararası proletarya Doğu'nun yeni işçi hareketini, onun devrimci geleceği açısından ele alır. Kapitalizm koşulları altında, geri kalmış ülkeler büyük güç sermayesinin vahşi sömürsü ve baskısı şeklindeki devasa bedeli ödemedi, çağdaş teknik bilgi ve kültürün nimetlerinden pay alamazlar. Doğudaki işçiler, yalnızca emperyalizme karşı ortak mücadelelerinin çıkarları için değil, aynı zamanda ileri ülkelerin zafer kazanmış proletaryası, onlara geri üretici güçlerinin gelişmesinde karşılık gözetmeden yardım edeceği için de, ileri ülkelerin proletaryasıyla ittifak yapmak zorundadırlar. Batı'daki proletaryayla ittifak, uluslararası sovyet cumhuriyetleri federasyonunun yolunu döşeyecektir. Geri ülkeler için sovyet sistemi, ilkel yaşam koşullarından, üretim ve dağıtımında bütün bir kapitalist dünya ekonomisini alaşağı etmeyi hedefleyen daha yüksek komünist topluma geçişin en sancısız biçimini ifade eder. Bu, eski Rus İmparatorluğu'nun özgürlüğüne kavuşan sömürgelerindeki sovyet sistemi deneyimiyle kanıtlanmıştır. Köylülüğün tarım devriminin kesintiye uğramadan tamamlanmasını, yalnızca sovyet hükümet biçimi sağlayabilir. Geçmişte feodal-ataerikilde temelde örgütlenmiş, kolektif emeğe dayalı bir sistem tarafından muhafaza edilen, ancak şimdi kapitalist açgözlülükle temelleri sarsılmış olan Doğu'nun belirli bölgelerindeki özgün tarım koşulları (yapay sulama) da, toplumsal gereksinimleri planlanmış ve örgütlenmiş bir tarzda karşılayabilecek türden bir devlet örgütlenmesini gerektirir. Özgül iklimsel ve tarihsel koşullar göz önüne alındığında, küçük üreticilerin kooperatifleri genel olarak tüm Doğu'daki geçiş döneminde kesin olarak önemli bir rol oynayacaktır.

Sömürge devriminin nesnel görevleri, burjuva demokrasisinin sı-

nırlarının ötesine geçer, çünkü bu devrimin kesin bir zaferi dünya emperyalizminin hakimiyetiyle uyuşmaz. Sömürgelerdeki devrimci hareketi savunmakta, önceleri yerli burjuvazi ve burjuva aydınlar başı çeker, ancak proleter ve yarı proleter köylü kitlelerinin katılımı arttıkça ve sıradan yığınların toplumsal çıkarları öne çıktıkça, hareket büyük burjuvaziden ve burjuva-toprak sahibi unsurlardan kopmaya başlar. Sömürgelerde yeni oluşmuş olan proletaryanın önünde hala, tüm bir tarihsel dönemi kapsayacak ve onu hem emperyalist sömürüyle hem de endüstriyel ve kültürel gelişmenin tüm kazanımlarını kendi tekeline almak ve geniş işçi kitlelerini eski "tarih öncesi" koşullara hapsedmek peşindeki yerli hakim sınıflarla karşı karşıya getirecek, uzun bir mücadele durmaktadır.

Köylü kitleleri üzerinde etki oluşturmak için verilen mücadele, yerli proletaryayı siyasal önderliğe hazırlayacaktır. Proletarya, ancak kendi safları ve kendisine en yakın toplumsal tabakalar arasında, bu öncelikli işini yerine getirdiği zaman, geri kalmış Doğu'nun koşullarında Batı'dakinden çok daha ikiyüzlü bir karaktere bürünen burjuva demokrasisine meydan okuyabilecektir.

Bağımsız sınıf çıkarlarının sözde "savunusu" bahanesiyle, komünistlerin sömürgelerde emperyalist tiranlığa karşı kavgada yer almasını reddetmek oportünizmin en kötü biçimidir ve Doğu'da proleter devrimi gözden düşürmekten başka bir işe yaramaz. Şu da bilinmelidir ki, burjuva demokratlarıyla sağlanacak bir "ulusal birliğin" ya da "iç barışın" çıkarları için, işçi sınıfının acil günlük talepleri uğruna mücadelesinden uzak kalma girişimleri de, daha az zararlı değildir. Sömürge ve yarı sömürge ülkelerin komünist işçi partileri ikili bir görevle karşı karşıyadırlar: Bir yandan, ulusal siyasal bağımsızlığı kazanmaya yönelmiş olan burjuva demokratik devrimin taleplerine daha köklü bir yanıt vermek için mücadele etmek; diğer yandan da, ulusal burjuva demokratik kamptaki tüm çelişkileri sonuna dek kullanarak, işçi ve köylü kitlelerinin kendi sınıf çıkarları için mücadelesini örgütlemek. Komünistler, toplumsal talepler ileri sürerek, liberal burjuva taleplerde bir çıkış yolu bulamayan devrimci enerjiyi kışkırtmalı ve önünü açmalıydılar. Sömürge ve yarı sömürgelerin işçi sınıfı, onu devrimci önderliğe yükseltecek tek şeyin, büyük güçlerin emperyalist baskısına karşı

mücadelenin tam anlamıyla yoğunlaştırılması olduğuna kesin bir biçimde ikna edilmelidir. Öte yandan, anti-emperyalist mücadelenin devrimci kabarcığını yalnızca, işçi sınıfıyla yarı proleter katmanların siyasal ve ekonomik örgütlenmesi ile siyasal eğitimi büyütebilir.

Doğu'nun sömürge ve yarı sömürge ülkelerinin az ya da çok emperyalist halindeki komünist partileri, kendilerini kitlelere yaklaştıracak her harekette yer almalıydılar. Aynı zamanda onlar, henüz olgunlaşmamış sendikal örgütleri reformist eğilimlerden korumak ve militan kitle örgütlerine dönüştürmek için, işçi birliklerindeki ataerki-zanaatkar önyargılara ve burjuva etkilere karşı ciddi bir biçimde seferber olmalıydılar. Onlar sayısız tarım emekçisini, tarlada çalışan kadınları ve cinsiyet farkı gözetmeksizin tüm ırakları, kendi günlük çıkarlarını savunmalarını doğrultusunda örgütlemek için her türlü çabayı göstermelidirler.

VI. Anti-Emperyalist Birleşik Cephe

Birleşik işçi cephesi, Batı'da, güçlerin örgütlü bir biçimde bir araya gelmesiyle karakterize edilen, geçiş döneminde ortaya atılmış bir slogandır. Benzer biçimde, bugün sömürgeleşmiş Doğu'da ileri sürülen temel slogan ise, anti-emperyalist birleşik cephe sloganıdır. Bu sloganın amaca uygunluğu, dünya emperyalizmine karşı tüm devrimci unsurları seferberliğe çağırarak olan uzun erimli mücadele perspektifinden ileri gelir. Bu seferberlik, yerli egemen sınıfların halk yığınlarının temel çıkarlarına karşı yabancı sermayeyle işbirliği yapma eğilimi nedeniyle, her zamankinden daha da zorunlu hale gelmiştir. Nasıl Batı'daki birleşik işçi cephesi sloganı, sosyal demokratların proletaryanın çıkarlarına ihanetini teşhir etmede yardım etmişse ve halen ediyorsa, aynı şekilde bir anti-emperyalist birleşik cephe sloganı da, çeşitli burjuva milliyetçi grupların yalpalamalarını teşhir etmede yardımcı olacaktır. Bu slogan, aynı zamanda, işçi kitlelerinin devrimci iradelerini geliştirmelerine ve sınıf bilinçlerini artırmalarına da yardımcı olacak; onları yalnızca emperyalizmle değil, feodalizmin kalıntılarıyla da mücadele edenlerin en ön safına yerleştirecektir.

Sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki işçi hareketi, her şeyden önce kendisini ortak anti-emperyalist cephede bağımsız bir devrimci unsur olarak ortaya koymalıdır. Ancak onun bağımsız bir faktör olarak

önemi tanındığında ve onun politik bağımsızlığı tam olarak güvenceye kavuşturulduğunda, burjuva demokrasisiyle geçici anlaşmalara izin verilebilir ya da bu anlaşmalar gerekli görülebilir. Benzer şekilde, proletarya, o andaki mevcut güç ilişkileri içerisinde kendi sovyet programını günün acil görevi olarak yürürlüğe koyamadığı sürece, bağımsız bir demokratik cumhuriyet, tüm feodal hak ve imtiyazların kaldırılması, kadın haklarının tanınması gibi kısmi talepleri destekler ve ileri sürer. Aynı zamanda proletarya, köylüler ve yarı proleter yığınlarla işçi hareketi arasındaki siyasal bağları ilerleten sloganları ortaya koymaya çaba gösterir. Geniş emekçi kitlelerinin, uluslararası proletarya ve Sovyet cumhuriyetleriyle bir ittifakın zorunluluğu konusunda aydınlatılması, anti-emperyalist birleşik cephenin en önemli işlevlerinden birisidir. Sömürgelerdeki devrim, ancak ileri ülkelerdeki bir proleter devrimin eşliğinde zafer kazanabilir ve kazanımlarını koruyabilir.

Burjuva milliyetçiliğiyle bir ya da daha fazla rakip emperyalist güç arasında bir anlaşmaya varılması tehlikesi, yarı sömürge ülkelerde (Çin, İran), ya da devlet bağımsızlığını emperyalistler arası rekabet sayesinde elde etmeye çalışan ülkelerde (Türkiye), sömürgelerde olduğundan daha fazladır. Böyle her anlaşma, yerli egemen sınıflarla emperyalizm arasında, iktidarın bütünüyle eşitsiz bir bölüşümü demektir. Bu, biçimsel bir bağımsızlık kisvesine bürünebilse de, ülkeyi tam anlamıyla eski -dünya emperyalizminin kuklası olan yarı sömürge bir tampon devlet- konumunda bırakır. Emperyalizme karşı yürütülen devrimci mücadelede soluklanacak zaman kazanmak için, işçi sınıfı kısmi ve geçici uzlaşmalar yapabilir ve bazen yapmalıdır da. Böyle olduğu halde yine de, yerli hakim sınıfların, iktidarı açık ya da örtülü bir şekilde emperyalizmle paylaşmayı kabul ederek sınıf ayrıcalıklarının devam ettirmek için yaptığı her teşebbüse kesin olarak karşı çıkılmalıdır. Proleter Sovyet Cumhuriyetiyle sıkı bir ittifak talebi, anti-emperyalist birleşik cephenin temel ilkesidir. Bu sloganın öne sürülmesine ek olarak, siyasal ve toplumsal olarak en gerici unsurları halk desteğinden yoksun bırakmak ve işçi örgütlerine sınıf çıkarları için mücadelede özgürlük kazandırmak amacıyla, siyasal sistemin en yüksek derecede demokratikleşmesi için (demokratik bir cumhuriyet, tarım reformu, vergi reformu, yönetim aygıtlarının halkın kendi kendini yönetmesi te-

melinde örgütlenmesi, iş yasaları, çocuk emeğinin kısıtlanması, analık ve çocuk yardımı vb. talepler için) kararlı bir mücadele yürütülmelidir. Bağımsız Türkiye'de bile işçi sınıfı dernek kurma hakkına sahip değildir ki, bu da burjuva milliyetçilerinin proletaryaya karşı tutumunun iyi bir göstergesidir.

VII. Pasifik Ülkelerinde Proletaryanın Görevleri

Emperyalist rekabetin sürekli ve durmaksızın büyümesi, anti-emperyalist bir cepheyi örgütlemeye zorlayan diğer bir nedendir. Bu rekabet bugün o denli yoğunur ki, uluslararası devrim tarafından önlenemedikçe, yeni bir dünya savaşının bu kez Pasifik'te çıkması kaçınılmazdır.

Washington Konferansı, bu tehdidin önüne geçmek için yapılmış bir girişimdi, ancak gerçekte emperyalizmin çelişkilerini yalnızca derinleştirdi ve keskinleştirdi. Çin'de Wu Pei-fu ile Chang Tso-lin arasında son zamanlardaki mücadele, doğrudan doğruya, Japon ve Anglo-Amerikan sermayelerinin çelişen çıkarlarını Washington'da uzlaştırmaya çabalarının başarısızlığı uğramasının bir sonucudur. Dünyayı tehdit eden yeni savaş, yalnızca Japonya, Amerika ve İngiltere'yi değil, aynı zamanda öteki kapitalist güçleri de (Fransa, Hollanda, vb.) kapsayacaktır. 1914-1918 savaşından bile daha yıkıcı olma tehlikesi vardır.

Pasifik'te sınırı olan sömürge ve yarı sömürge ülkelerin komünist partilerinin yüz yüze olduğu görev, yaklaşan tehlikeyi kitlelere açıklayacak, onları ulusal kurtuluş için aktif bir mücadeleye çağırarak ve tüm ezilen ve sömürülen kitlelerin kalesi olan Sovyet Rusya'ya yönelmekte ısrar edecek yoğun bir propaganda kampanyasını örgütlemektir.

Yaklaşan tehlike göz önüne alındığında, emperyalist ülkelerin, Amerika, Japonya, İngiltere, Avustralya ve Kanada'nın komünist partileri, yalnızca savaşa karşı bir propaganda geliştirmekle kalmamalı, kendi ülkelerindeki işçi hareketlerini örgütsüzleştiren ve kapitalistlerin ulusal ve ırksal düşmanlıkları istismar etmesini kolaylaştıran etkenleri ortadan kaldırmak için mümkün olan her şeyi yapmalıdır. Bu etkenler, göç sorunu ve renkli derili ucuz emek-gücü sorunudur.

Pasifiğin güneydoğu kısmındaki şeker plantasyonlarında çalıştırıl-

mak üzere, Çin ve Hindistan'dan getirilen renkli derili işçilerin büyük bir çoğunluğu, hala sözleşmeli işçi sistemiyle işe alınmaktadır. Bu olgu emperyalist ülkelerdeki işçileri, hem Amerika'da hem de Avustralya'da, göçe ve beyaz olmayan işçilere karşı kanunlar çıkartılmasını talep etmeye sevk etmektedir. Bu kısıtlayıcı kanunlar, beyaz ve beyaz olmayan işçiler arasındaki işçi hareketinin birliğini bölen ve zayıflatan düşmanlığı derinleştirmektedir.

Amerika, Kanada ve Avustralya komünist partileri, göçü engelleyen kanunlara karşı güçlü bir kampanya yürütmeli ve bu ülkelerdeki proleter yığınlara, böyle kanunların ırkçı nefreti körükleyerek sonuçta kendilerine zarar vereceğini anlatmalıdırlar.

Kapitalistler, renkli derili ucuz emek-gücünün serbestçe girişini kolaylaştırmak ve bu sayede beyaz işçilerin ücretlerini düşürebilmek için, göçü kısıtlayıcı yasaları kaldırmaya hazırlanıyorlar. Kapitalistlerin bu saldırıları, yalnızca tek bir yolla boşa çıkartılabilir: Göçmen işçiler, beyaz işçilerin mevcut sendikalarının saflarına katılmalıdırlar. Hep birlikte, beyaz olmayan işçilerin ücretlerinin, beyaz işçilerinkine aynı düzeye çıkarılması talebi yükseltilmelidir. Komünist partiler tarafından yaratılan böyle bir hareket, kapitalistlerin niyetlerini teşhir edecek ve aynı zamanda renkli derili işçilere, uluslararası proletaryanın hiçbir ırksal önyargıya sahip olmadığını canlı ve açık bir biçimde gösterecektir.

Bunu pratiğe geçirmek üzere, Pasifik ülkelerinin devrimci proletaryasının temsilcileri, Pasifik'teki tüm ırkların proletaryasının gerçek birliğini sağlamanın doğru taktiklerini ve en iyi örgütsel yöntemlerini planlamak için bir Pasifik konferansında bir araya gelmelidirler.

VIII. Metropol Ülkelerin Partilerinin Sömürgelere Dair Görevleri

Sömürgelerin devrimci hareketinin, uluslararası proleter devrim davası açısından muazzam önemi şu anlama gelir: Sömürgelerdeki, özellikle emperyalist ülkelerin komünist partileri tarafından yürütülen çalışma yoğunlaştırılmalıdır.

Fransız emperyalizmi tüm hesaplarını, kendi sömürgelerindeki işçileri karşı-devrimin bir yedek ordusu olarak kullanarak, Fransa ve

Avrupa'daki proleter devrimci mücadelenin bastırılması üzerine kuruyor. İngiliz ve Amerikan emperyalizmi, işçi aristokrasisini sömürgelerden çekilen aşırı-karlardan belli bir pay verme vaadiyle kendi tarafına kazanarak işçi hareketini bölmeyi halen sürdürüyor.

Sömürgeleri olan ülkelerdeki her komünist parti, bu sömürgelerdeki proleter ve devrimci hareketle idolojik ve maddi dayanışma için bir kampanya örgütlemeyi üstlenmelidir. Sömürgelerdeki iyi ücret alan Avrupalı işçilerin bazı tabakalarının sahte-sosyalist sömürgeci eğilimlerine, kesin ve ısrarlı bir biçimde karşı çıkılmalıdır. Sömürgelerdeki Avrupalı komünist işçiler, yerli proletaryayı örgütlemek için uğraş vermeli ve somut ekonomik talepler ortaya koyarak (yerli işçilerin ücretlerini Avrupalı işçilerin düzeyine yükseltmek, emeğin korunması, sosyal güvence vb.) onun güvenini kazanmaya çalışmalıdırlar. Bazı sömürgelerde (Mısır, Cezayir) ayrı Avrupalı komünist örgütlerin kurulması sömürgeciliğin gizli bir biçimidir ve emperyalist çıkarları destekler. Komünist örgütleri ulusal nitelikler temelinde inşa etme girişimi, proletarya enternasyonalizmi ilkesiyle çelişir. Komünist Enternasyonal'in tüm partileri, geniş işçi kitlelerine, geri kalmış ülkelerdeki emperyalist hakimiyete karşı mücadelenin yaşamsal önemini açıklamayı sürdürmelidirler. Büyük güçler olarak adlandırılan ülkelerdeki komünist partiler, burada ortaya konulan hedefleri izlemek için, merkez komite üyelerinin oluşturduğu daimi sömürge komisyonları kurmalıdır. Komünist Enternasyonal, bir basımevi kurmaları ve yerel dillerde süreli yayınlar ve gazeteler çıkarmaları için onlara yardımcı olmakla başlayarak, Doğu'daki komünist partilere destek vermemelidir. Sömürgelerdeki işgal kuvvetlerinin ve Avrupalı işçi örgütlerinin arasında yürütülecek çalışmaya özel bir ilgi gösterilmelidir. Büyük güçlerin ülkelerindeki komünist partiler, emperyalist hükümetleriyle burjuva ve reformist partilerinin yağmacı sömürge politikalarını teşhir etmek için hiçbir fırsatı kaçırmamalıdırlar.